

3. ČTVRTLETÍ 1988

NEBE SESTOUIPILO NA ZEM

Ú V O D

Mezi těmi, kteří přijali Ježíše, když v něm sestoupilo nebe na zem, Jan byl jedním z nejvnímavějších. Pána Ježíše poznal nejlépe ze všech učedníků. Právě jeho prostřednictvím má svět možnost poznat ty nejhlubší pravdy Kristova učení.

Janovo evangelium není vyprávění dějů jako evangelium Markovo. Není ani logicky podaným pojednáním, jakým jsou např. Pavlovy listy. Janovo evangelium je osobním svědectvím přítele, který znal Kristovo srdce a smýšlení víc, než kdokoli jiný.

Janovo evangelium je knihou bohatých myšlenek a vzájemně propojených témat, o kterých chceme toto čtvrtletí důkladně uvažovat. Radíme, abyste si souběžně pročítali paralelní kapitoly knihy Touha věků od E. G. Whiteové.

Při studiu pozorujme Ježíše v celé jeho slávě očima muže, který ho důkladně znal.

CELÉ NEBE V JEDINÉM DARU

Základní verš: Jan 1,14

Od chvíle, kdy hřích propastí oddělil zemi od nebe, původce hříchu — satan — se všemožně snažil lidi přesvědčit, že Bůh se na ně hněvá a oni by se na něj měli také hněvat, že hřích je od Boha odloučil tak beznadějně, že pro ně už není záchrany.

Bůh nemohl nechat tyto satanské lži bez odpovědi. V zájmu pravdy i v našem zájmu musel promluvit. A proto přišlo z nebe na zem Slovo — Ježíš Kristus.

Zabýval se Bůh, jak tvrdil satan, myšlenkami nenávislosti a spravedlnosti? Anebo přemýšlel „o pokoji“? (Jer 29,11) Staral se Bůh dál o své děti, anebo na ně zanevřel?

Skrze Ježíše Krista nám Bůh chtěl dokázat, jak nás má rád.

Dnes se zaměříme na úvod Janova evangelia. V něm jsou stejně jako ve velké symfonii předznačena mnohá později rozvinutá témata: slovo, světlo, život, svědectví, víra, svět, moc, Otec. Ve svém záznamu Kristova života uvádí Jan několik klíčových slov a myšlenek, které zmiňuje už úvodem.

Nejdůležitějším textem úvodu jsou slova z Jan 1,14: „A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.“ Zvěst o tom, že Kristus opustil nebe a přišel na svět žít jako člověk, je úžasná a překvapivá. E. G. Whiteová připomíná, že „v daru Krista Bůh dal celé nebe“ (TV 565). Nebe sestoupilo k nám jako Slovo a zvěstovalo nám pravdu o Bohu. Nebe se k nám přiblížilo jako světlo a temnota pomínula. Nebe přišlo jako život a nabídlo nám věčnost.

Slovo o životě a světle (Jan 1,1–5)

Starý zákon i Janovo evangelium začíná stejnými slovy: „Na počátku“, „Počátek“ v první knize Mojžíšově se týká času, kdy „Bůh stvořil nebe a zemi“

(1 Mojž 1,1). Avšak „počátek“ v Janově evangeliu se týká věčného času, který předchází „počátek“ z knihy Genesis. Jan začíná své evangelium slovy, z nichž chápeme, že **Slovo vždy existovalo**. Z těchto slov teologové odvozují pravdu o preexistenci Krista. Pochopit, že bychom jednou žili věčně je obtížné. Ještě těžší je pochopit, že někdo byl vždy a nemá začátek.

1. Který člen božské Trojice je Bohem Stvořitelem z 1. a 2. kapitoly Genesis? Jan 1,1–3.14; Kolos 1,13–17.

„**Slovo bylo u Boha**“. Co to znamená? Určitě víc, než společenství osob. Z těchto slov vysvítá, že nám Jan chce říci něco o úzkém vztahu mezi Otcem a Synem. V posledním verši tohoto úvodu (v. 18) Jan píše, že toto Slovo je „v náruči Otcově“ (jiný překlad: „je po boku Otce“). Nikdo jiný nebyl tak způsobivý nám říci, kdo je Otec, jako Ježíš.

Nakonec Jan dodává, že to Slovo byl Bůh. V původním řeckém textu Jan formuloval větu tak, že Ježíš není jen nějaký bůh — jeden z mnohých. Není ani ten Bůh — jediná bytost, kterou je možno takto nazývat. Ale ukazuje, že Ježíš je té samé podstaty a vlastností jako Bůh.

2. Co nám o vztahu Syna a Otce odhalují další texty Písma? Jan 17,5; Fil 2,6–11; Žid 1,2–6.13

Jan nám ve v. 3. naznačuje, že všechno bylo stvořeno Slovem. Evangelista pokládá za důležité Ježíše popsat v souvislosti se stvořením. Stoupenci bludného názoru zvaného gnosticismus věřili, že mají hlubší, tajuplnější poznání. Učili, že na začátku byla dvojice Boha a hmoty, že Bůh je pouhý duch, zatímco hmota je zlá a nedokonalá. Pro gnostika bylo zcela nepochopitelné, že by se svatý a čistý Bůh vůbec mohl dotknout hmoty. Bůh tedy nemohl vykonat stvořitelské dílo sám.

Podle jejich názoru z Boha vycházely tzv. emanace (paprsky záření). Každý takový paprsek se stále víc vzdaloval od Boha, až se mu nakonec odcizil a stal se nepřítelem. Jednou z těchto částic byla moc (demi-

urgos), která stvořila svět, protože byla tak daleko od Boha, že se mohla dotknout nedokonalé a zlé hmoty.

Janovo evangelium stojí proti učení gnostiků, svět stvořil Bůh — Slovo, sám Ježíš Kristus. Tvůrce tohoto světa neopustil své stvoření, nepřestal se o ně zajímat, miluje je, i když hřích ničivě zasáhl svět.

Slovo zavržené — Slovo přijaté (Jan 1,6–13)

Poté, co evangelista představil Ježíše jako Slovo, Život a Světlo, ve verši 6. nám představuje dalšího muže, Jana Křtitele. Byl „poslaný od Boha“, aby přinesl svědectví o světle. Jeho posluchači byli tak uchvázeni jeho výřečností, že ho považovali za důležitějšího než Ježíše. Při vši důležitosti jeho poslání je Jan Křtitel podřízený Ježíši, píše Jan. On není tím světlem, ale svědkem o něm, aby ostatní uvěřili.

3. Na jakého proroka mysleli kněží a levité podle v. 21 a 25?

4. Podle jakého Božího znamení měl Jan poznat Mesiáše? Jan 1, 32–33

Ježíš je tím pravým, skutečným světlem (v. 9). Dějiny světa spatřily mnoho velkých lidí, kteří se snažili osvitit člověka. Ale jen Ježíš je zdrojem a původcem veškerého pravého světla.

Existuje určité všeobecné osvícení lidstva. Novozákonní pisatelé píší, že Bůh zjevil něco o sobě všem lidem (Řím 1,20), takže nebudou mít výmluvy, když se rozhodovali pro zlé. Jan připisuje toto všeobecné osvícení působení Slova.

Pravdou však zůstává i to, že i když světlo osvěcuje všechny, je možné ho přijmout, anebo zavrhnout. A tato pravda je ohniskem druhé části Janova úvodu. Verše 10. a 11. jsou plné neuvěřitelné ironie. Tvůrce přichází na svět, do svého vlastnictví a svět ho ani nepoznal, přichází ke svému lidu a ten ho zavrhnul.

Avšak těm: „Kdož ho přijali,“ — skupina, ke které může patřit i každý z nás dnes žijících — „dal moc (právo, autoritu anebo přednost) stát se Božími dětmi“ (v. 12). Ti, kteří přijímají Ježíše se podle Jana narodili z Boha. Jan podotýká, že nejsme znovuzrozeni podle zákonů dědičnosti z vůle člověka, ale „z Boha“.

5. Co podle tvého názoru znamená výraz „přijmout Ježíše“?

Slovo se stalo tělem

Kdž se „Slovo stalo tělem a přebývalo mezi námi“ (v. 14), tehdy sestoupilo nebe na zem. Přišli jsme k výroku, který odhaluje důvod napsání Janova evangelia. Evangelista hovořil o Slovu — pojmu, známém židovským i řeckým čtenářům. A nyní vyjadřuje tu nejúchvatnější skutečnost, kterou je možno vyslovit: Toto Slovo, které stvořilo svět, se stalo lidskou bytostí a my jsme ho viděli vlastníma očima.

Příběh čtvrtého evangelia popisuje děj, kdy Bůh z věčnosti vkročil do času, z nebe na zem, ze své božské podstaty do lidského těla. Vtělení samotného Boha je absolutně jedinečné a nepochopitelně tajemné.

6. Co je podle tvého názoru „Kristovou slávou“? 2 Moj 33,18–19; 2 Moj 34,6–7

Ježíšova pokora. Gnostikové pokládali tělo za nepříjemný žalář, vězení duše. Pro takto smýšlejícího Řeka byla nepřijatelná představa Boha, který na sebe vzal lidské tělo. Někteří gnostikové z období apoštolské církve byli známi jako doketisté (z řeckého „zdánlivé bytí“). Věřili, že Ježíš byl pouhým přeludem a ne měl skutečné, hmotné tělo. Domnívali se, že byl jakýmsi těla zbaveným duchem v podobě lidské bytosti. Proto nemohl mít hlad, cítit únavu či bolest. Jan však důrazně odmítá tento blud! V 1. verši jednoznačně potvrzuje Ježíšovo božství a ve 14. verši dosvědčuje Ježíšovo lidství.

7. Co píše Jan ve svém dalším spisu o těch, kteří popírají úplnost Ježíšova lidství? 2 Jan 7

8. Proč se Ježíš stal člověkem a proč nebe přišlo na svět?

Přišel nás zachránit před trestem za hřích? Určitě! Ale také, aby nás vysvobodil z moci, z otroctví hříchu. Ježíš nám přišel zjevit velkolepé tajemství osvobození. Přišel nám ukázat, v čem spočívá moc — moc k poslušnosti, moc k vítězství, moc k odolávání náporu hříchu, moc lásky, kterou miluje Bůh. Ježíš vě-

děl, že musí učinit víc, než nám říci o tomto velkém tajemství. Abychom je pochopili, vzal naši přirozenost podmaněnou hříchem a ukázal nám, jak lze žít vírou z moci, kterou sice nevlastníme, ale můžeme přijímat.

„Jako jeden z nás nám měl poskytnout příklad poslušnosti. Proto na sebe vzal naši přirozenost a žil v našich podmínkách. Proto se ve všem musel připodobnit svým bratřím“ (Žid 2,17). Kdybychom měli snášet něco, co on neměl podstoupit, pak by satan mohl namítat, že Boží moc je pro nás nedostatečná... Jeho život ukazuje, že i my můžeme poslouchat Boží zákon“ TV 24.

Bůh věděl, že jediný způsob, kterým by své odbojné děti přivedl zpět, je ukázat jim krásu své laskavé povahy. Věděl, že tato láska je jedinou mocí ve vesmíru, která je schopna odpoutat lidi od přitažlivé síly hříchu.

Souhrn a naučení

Jan začal psát o nejslavnějším příběhu, který se kdy odehrál. V úvodu nás seznamuje s úžasnou pravdou, že Ježíš dobrovolně přišel z nebe na zem, aby všem odhalil Otcovu lásku a ukázal nám na tajemství vítězství nad hříchem. Zamysleme se, jestli ve svém životě toto nebeské světlo nějakým způsobem netlumíme, nezhasínáme. Jestli nezavrhujeme onu krásnou nebeskou pravdu. Pán Ježíš nám umožnil, abychom se stali Božími dětmi. Jakou v tom vidíš přednost? Jaké z toho plynou pro mne osobně a pro nás společně odpovědnosti?

2. úkol — 9. července 1988

SPASITELNÁ VÍRA

Základní verš: Jan 20,31

Zvykli jsme si obdivovat lidi, kteří důvěřivě svěřují svůj život technickým vymoženostem umocňujícím odvahu, takže jsme schopni dosahovat obdivuhodné výkony v horolezectví, parašutismu, v podmořských

výzkumech, v rychlostních závodech a v poslední době v letech do vesmíru. Čas od času se náš obdiv mění v lítost nad žalostnými důsledky přílišné důvěry v techniku anebo při přecenění vlastních schopností.

Evangelista Jan obrací naši pozornost k Bohu, kterému můžeme důvěřovat bezvýhradně. On nás nikdy nezklame.

Ve svém evangeliu 98krát používá sloveso „věřit“. Je zvláštní, že ani jednou nepoužil pojem „víra“. Patrně z dvou důvodů. Jednak výlučným použitím slovesného tvaru zdůrazňuje aktivní, dynamickou stránku víry. A pak, už v Janově době začali někteří lidé tomuto podstatnému jménu přisuzovat nesprávný, nepřesný význam. Ve „víře“ viděli především pouhé osvojení, rozumový souhlas.

I dnes pro některé lidi věřit znamená přijímat něco za pravdivé, skutečné. Písmo však podotýká, že takovou víru mají i ďáblové! „Ty věříš, že je jeden Bůh. To je správné. I démoni tomu věří, ale hrozí se toho“ (Jak 2,19). Oni věří v Boží existenci a moc. Dokonce věří i Božímu slovu, ale chvějí se. Tato víra jim nepřináší žádný pokoj. Jejich víra není tou pravou, o které píše Jan ve svém evangeliu.

Víra jako důvěra (Jan 14,1)

Všichni dobře známe důvěru malých dětí, které bez váhání skočí do náruče svých milujících rodičů. Ani je nenapadne, že by rodiče mohli jejich důvěru zklamat. Když se nad touto dětskou důvěrou trochu zamyslíme, neunikne nám, že děti dobře vědí, že je jejich rodiče umí při seskoku chytit. Mnohokrát viděly, jak zvedali či přenášeli mnohem těžší předměty.

Znají také jejich lásku, že jim přejí jen to nejlepší. Proč by jim tedy neměli důvěřovat?

1. Jak nám Jan pomáhá pochopit hlubší význam naší víry?

Věřit znamená víc než pouze skutečnosti Ježíšova života pokládat za pravdivé. Znamená to víc než pouze souhlasit s tím, že je mocný a dobrý. Věřit v Ježíše Krista znamená důvěřovat v jeho moc a lásku tak bez-

výhradně, že se zřekneme jakékoli opory a úplně se spolehne na něj.

Víra zahrnuje přijetí určitých skutečností, ale spásná víra či důvěra přesahuje rozumový souhlas a zahrnuje aktivní, závislou důvěru v někoho. Skutečná víra není pouze rozumová, ale osobní.

2. Co to je spásná víra?

Spásná víra pramení jedině z důvěřivého vztahu ke Kristu. Je to důvěra. „Víra je důvěra v Boha“, napsala E. G. Whiteová.

Martin Luther řekl o víře toto: „Víra je živá a odvázná důvěra v Boží milost, tak jistá a spolehlivá, že by na ní člověk mohl tisíckrát založit svůj život“.

3. Když věřit v Janově evangeliu znamená „někomu důvěřovat“, jak potom tato spásná víra vzniká? Řím 10,17

Tato spásná důvěra vzniká ve společenství s Bohem, Kristem, a to pomocí Písma, kterým nás Bůh oslovuje. Vzniká modlitbou, skrze kterou přicházíme k Bohu my. Tyto jednoduché prostředky nám umožňují žít v důvěřivém vztahu s Bohem.

Vírou k věčnému životu (Jan 6,47)

Náš základní text odhaluje důvod napsání Janova evangelia: „abyste věřili“ (Jan 20,31). Víra zde však není míněna samoučelně. Evangelista chtěl, aby všichni čtenáři jeho slov věřili s konkrétním záměrem: „abyste věřice měli život v jeho jménu.“

4. Jaká jistota plní srdce dnešních věřících, když čtou slova Ježíšových ujištění? Jan 3,15—16,36; 5,21; 6,47; 11,26

I když jsme zachráněni skrze víru, musíme si uvědomit, že věčný život není odměnou za víru či její projevy. Podle E. G. Whiteové víra „je prostředek a ne cíl“. Víra sama o sobě není záslužná. Co je záslužné a na čem spočívá náš věčný život, to je Boží láska, dobrota a milost. I když milost je zdrojem spasení, bez víry nemůžeme být spaseni. Víra je ruka, kterou milost můžeme přijmout.

Projevy víry (Jan 6,29)

Jakmile důvěřujeme Kristu, máme věčný život, protože ten je v Ježíši Kristu (1 Jan 5,11). Potom smíme přijímat všechny dary, které jsou v něm. I když věčný život je jedním z největších darů, určitě to není jediný dar, který nám chce dát. Tím dalším je moc k poslušnosti, moc nehřešit, stát se mu podobným, moc svědčit o něm.

5. Jak posloucháme Boha? Jak se stáváme podobnými Kristu? Zalm 40,9; Jan 14,23; Gal 2,20

Snaha žít křesťanským životem mnoha křesťanům připadá jako únavný zápas, neradostná povinnost a vyčerpávající námaha.

První přístup zdůrazňuje jednání. Takto orientovaní lidé se domnívají, že je třeba se všemožně snažit být dobrým. Pohybují se mezi „musíš“ a „nesmíš“, tedy dále všechno, co Bůh přikazuje, a vyhýbej se všemu, co zakazuje. Takto chápaný křesťanský život není radostí, ale povinností.

Mnozí vyznávají, že slouží Bohu a přitom chtějí poslouchat jeho zákon, budovat správný charakter a zabezpečit si spásu jen spoléháním na vlastní úsilí. : Takové náboženství nestojí za nic“ (Cesta ke Kristu 33).

Druhý přístup je založen na vztahu. Tito lidé pochopili, že tím nejdůležitějším je poznání Boha. Nesnaží se zasloužit si Boží lásku, protože vědí, že je miluje. Poslouchají ho ne z povinnosti, ale proto, že ho chtějí poslouchat. Takto orientovaní křesťané vědí, že jejich boj není bojem o dokonalost, ale že je „dobrým bojem víry“ (1 Tim 6,12).

6. Jaké varování je třeba říci v této souvislosti? (Jan 14,15)

Nesmíme se však dopustit omylu a domnívat se, že na skutcích našeho života nezáleží, hlavně když náš vztah k Bohu je správný! Ti, kteří mají správný vztah k Ježíši, budou chtít konat to, co On chce, aby konali. „Ti, kteří cítí Boží neodolatelnou lásku, se neptají, jak málo je třeba pro splnění Božích požadavků, nezjišťují tu nejnižší míru, ale usilují, aby žili v dokonalém

souladu s vůlí svého Vykupitele“ (Cesta ke Kristu 33). Důvěřivý vztah rovněž neznamená, že Kristus za nás vykoná to, co máme vykonat my sami. Víra v sobě zahrnuje i velké úsilí, namáhavý boj.

7. Jaké překážky bývají na cestě víry? Mat 7.14; 13, 19–22

Především je nutné si uvědomit, že úsilí přijít ke Kristu, vyhledávat jeho přítomnost a moc v životě nebývá bez překážek. Dábla znepokojuje křesťanský zápas s hříchem i snaha po dosažení spravedlnosti. Snaží se zabránit jeho spojení se zdrojem moci a tento jeho odpor si vyžaduje soustředění všech dostupných sil pro dosažení spojení s Bohem.

Satan se neustále snaží odvracet pozornost od Spasitele, a tím znemožnit spojení člověka s Kristem. Bude nám neustále nabízet lákadla, aby nás svedl k přetržení tohoto pouta — abychom se vzdali Krista. A právě zde musíme bdít, zápasit, modlit se, aby nás nic nesvedlo k volbě jiného pána“ (Cesta ke Kristu 51–52).

Ať už navázání spojení s Kristem bylo jakkoli obtížné, dovolme mu, aby v nás působil poslušnost, správné chování i odolnost vůči hříchu. Pochopme, že Bůh nechce působit a jednat mimo nás. Neobchází naše schopnosti a nenechává nás v nečinnosti. Bůh působí v nás i skrze nás. Aktivizuje naši mysl, rozněcuje v nás lásku, ochotu i schopnost mu sloužit a pomáhat lidem. Když přestaneme pozorovat své vlastní jednání a svou pozornost soustředíme na náš vztah ke Kristu, pak nebudeme duchovně nečinní. E. G. Whitcová připomíná: „Víra není opium, ale prostředek, který budí život“.

Souhrn a naučení

Evangelista Jan nám termínem „věřit“ chce připomenout, jak důležitý je vztah bezvýhradné důvěry ke Kristu. Pomáhá nám pochopit, že když víru učiníme prvořadým zájmem svého života, odpovědí z Boží strany pak bude život věčný, vítězství nad hříchem a všechny další dobré dary nebe.

Pán Ježíš připomenul učedníkům a stejně i nám, že pokud nebudeme jako děti, nevejdeme do Božího krá-

lovství. Jedním z kladných rysů dítěte je jeho neochvějná a bezvýhradná důvěra. Uvažujme nad tím, proč se tento rys ztrácí z životů mnoha dospělých lidí. Proč a pod vlivem jakých okolností jsme přišli o tuto vlastnost a jak se můžeme znovu stát Božími důvěřivými dítkami? Mohl by mít v našem životě ještě nějaké místo strach, kdybychom zcela spoléhali na Kristovu lásku a jeho moc?

3. úkol — 16. července 1988

EVANGELIUM VE SVĚDECTVÍ NAŠEHO ŽIVOTA

Základní verš: Jan 3,11

Vžijme se do situace, že jsme byli předvoláni za svědka při určité nehodě, jejíž průběh projednává soud. Každý náznak nejistoty, neurčitosti či vyhybovosti znehodnocuje naši svědeckou výpověď a maří objasnění případu. Svědek má přece jasně, jednoznačně a s jistotou potvrdit to, co viděl, slyšel a co bezpečně ví. Zmatené svědectví neposlouží pravdě a zdiskredituje svědka.

Při čtení Janova evangelia je nutné stále vidět pisatelův důraz na svědectví. Je to právní pojem. Svědectví je vážnou záležitostí. Vyžaduje se při objasňování závažných událostí. Při svědectví jde o pravdu. Úkolem svědka není přesvědčovat druhé, aby věci viděli stejně, jak je vidí on. To je úlohou soudního senátu. Svědek jednoduše popisuje svůj vlastní zážitek. Tím, že se staví na stranu pravdy, přestává být neutrálním.

Význa msvědka v novozákonním pojetí vynikne, když si uvědomíme, že naše slovo svědectví pochází z řeckého výrazu „martyrion“. Nejvyšším činem svědka je obětovat svůj život za věc, které je svědek (martyr) oddán. Evangelista Jan ve svém evangeliu používá tento výraz 47krát, tedy mnohem častěji než kterýkoli novozákonní pisatel.

Ať jsme již svědectví definovali jakkoliv, v podstatě

jde o zvěstování evangelia, Boží radostné zvěsti. V tomto díle má každý možnost úspěšně svědčit o Kristu, zvěstovat evangelium na základě vlastní zkušenosti.

Ježíšovo svědectví (Jan 3,32)

1: O čem vydával svědectví Ježíš Kristus podle slov Jana Křtitele? Jan 3,32; Mat 11,27

Právě proto, že měl s nebeským Otcem společenství užší než kterýkoli člověk, mohl svědčit o Bohu. Mohl o něm říci úplnou pravdu, protože ho „viděl a slyšel“ (Mat 11,27).

Satan svedl lidi k představě, že Bůh je stroze spravedlivý, přísný soudce, který obezřetně sleduje chyby a poklesky lidí, aby je za ně okamžitě trestal. Ježíš přišel mezi lidi právě proto, aby tento temný stín odstranil a světu zjevil Boží lásku“ (Cesta ke Kristu 8).

Lidmi dosvědčené poselství (Jan 1,7–8)

Evangelista Jan přidává k vlastnímu svědectví celou řadu dalších svědectví o Ježíšově božství, autoritě a poslání:

1. Svědectví Ducha svatého (Jan 15,26–27)
2. Svědectví Písma svatého (Jan 5,39)
3. Svědectví nebeského Otce (Jan 8,14–18)
4. Svědectví Jana Křtitele (Jan 1,6–8)
5. Svědectví lidí z blízkosti Krista (Jan 4,39; 12,17)
6. Svědectví učedníků (Jan 4,39)
7. Svědectví velkých Kristových zázraků (Jan 5,36–39)

„Tak, jako Kristus byl zprostředkovatelem zjevení o Otci, máme být my zprostředkovateli zjevení o Kristu“ (Myšlenky z hory 40). Už prorok Izaiáš napsal: „Vy jste mémi svědky“ (Iz 43,10).

2. Jaké naše svědectví bychom mohli připojit k tomu biblickému svědectví o Kristu? (Skut 1,8)

Věřící lidé bývají často bezradní, neví, o čem by měli svědčit. Mnozí si myslí, že obsahem svědectví by měla být naše věrouka. Je pravdou, že bychom neměli podceňovat význam správné věrouky, protože Písmo mluví o výchově „slovy víry a pravého učení“ (1 Tim 4,6). A přece, tématem, obsahem a základem našeho

svědectví vždy musí být a zůstat Ježíš Kristus. Víra v teorii pravdy nestačí. Předkládáním teorie pravdy se ještě nestaneme svědky Krista.

3. Co jediné z nás může učinit Kristovy svědky?

E. G. Whiteová nám připomíná: „Všichni, kteří chtějí vejít do nebeského města, musí ve svém životě představovat Krista jednáním. Jen tak se stanou jeho posly a svědky.“ Jako Kristovi svědkové máme hovořit o tom, co jsme sami viděli, slyšeli a zakusili. Pokud krok za krokem Ježíše následujeme, určitě budeme vědět, co říci o cestě, kterou nás vedl. Na základě vlastních zkušeností můžeme svědčit o pravdivosti jeho zaslíbení. Svět hyne pro nedostatek svědectví, které svému Pánu dlužíme.

Každý z nás může svědčit: „Potřeboval jsem pomoc a našel jsem ji v Ježíši. On mi dal všechno potřebné. Nasytil moji duši zjevením Krista, mého zachránce. Věřím v Písmo, protože jsem zjistil, že z něj Boží hlas oslovuje mé srdce.“

Způsob našeho svědectví (Jan 1,43–46)

4. Jaké metody bychom měli použít, aby naše svědectví o Kristu bylo úspěšné? (Jan 1,43–46)

Jestli jsme sami zakusili, jak dobrý je Pán, budeme mít o čem mluvit. Budeme k němu zvat jiné stejně jako Filip, který našel Spasitele.

Církev se stará o výchovu kazatelů, evangelistů nejen po stránce obsahové, ale i metodické. V sobotní škole po celém světě se učí členové poznávat Písmo, obhajovat jeho pravdy i ty nejlepší metody přístupu k lidem při svědectví o poznané pravdě.

5. Má našemu svědectví zabránit obava, že nejsme schopni odpovědět na všechny případné otázky posluchačů?

Vydávání svědectví je však dosvědčováním toho, co pro nás Ježíš vykonal. K tomu nepotřebujeme žádné prorocké diagramy, ani znalost desítek klíčových textů Písma zpaměti, tím méně znalost hebrejštiny či řečtiny. Vyprávět o jednoduchém příběhu Kristovy lásky od nás nevyžaduje učitelskou pohotovost ani řečnickou přesvědčivost.

6. Kterými příklady nás chce Boží slovo zbavit obavy z vydávání svědectví zcela neznámým lidem? (Jan 1, 35—52)

Mnoho věřících přiznává, že mají určité obavy svědčit. Ještě častější výmluvou je nedostatek času. Tato námitka však plyne často z nepochopení. Lidé se domnívají, že svědectví vyžaduje navštěvovat lidi v nadstaveném čase, kdy s nimi hovoříme a vyhledáváme příležitosti ke svědecké službě. Kdo však žije v úzkém společenství s Kristem a má co říci, pro toho se svědecká služba stává životním stylem. Hovořit s lidmi v každodenním styku nevyžaduje nutně mnoho času z našeho denního rozvrhu. Úspěch ve svědecké službě nezáleží tolik na tom, co říkáme, jako na tom, co jsme!

7. V čem je pro nás poučný účinný způsob Filipova svědectví Natanaelovi? (Jan 1,46)

Filip řekl Natanaelovi: „Pojď a přesvědč se.“ Nežádal, aby přijal svědectví jiného, ale aby se šel sám podívat na Krista. Nyní, po Kristově návratu do nebe, jsou učedníci jeho zástupci mezi lidmi. Jedním z nejúčinnějších způsobů získávání lidí pro Krista je příklad jeho charakteru v našem každodenním životě. Náš vliv na jiné nespočívá pouze v tom, co říkáme, ale na tom, čím jsme. Lidé mohou odporovat našim argumentům, přit se s námi, mohou odmítat naše výzvy, ale nemohou popřít mocný důkaz života nezištné lásky. Důsledný život, vyznačující se pokorou Kristovou, představuje na světě ohromnou sílu“ (TV 90).

8. Proč má na změnu lidí větší moc příklad než pouhá slova?

Kristus netouží po ničem tak, jako mít ty, kteří světu představují jeho ducha a charakter. Svět nepotřebuje nic tak naléhavě jako projev lásky Spasitele v li-dech.

Souhrn a naučení

Když přišel Pán Ježíš na svět, svědčil o Boží lásce svými slovy i činy. Nyní máme tuto přednost, být svědky slov našeho Spasitele, jeho lásky a dobroty

my. Poselství o jeho lásce šíříme svými slovy, misijní činností i tichým svěděním našeho života.

Každý z nás by se měl zamyslet nad tím, jaké je vlastně evangelium, které on svým svěděním přináší. Co se o Bohu mohou dovědět lidé, kteří mne pozorují v práci, při odpočinku, na ulici anebo ve společnosti?

4. úkol — 23. července 1988

KRISTOVA PŘEDIVNÁ MOC

Základní verš: Jan 6,14

Kristus během svého pozemského života potvrdil svůj božský původ svou předivnou mocí. Zázračně uzdravoval nemocné, posedlé demony a křísil i mrtvé. Jeho ruce dokázaly rozhojnit chléb, jeho příkaz utišil rozbouřené moře a příroda ho poslouchala. Ježíš je dodnes Pánem, který dokáže to, co my pokládáme za nemožné. Pokud se naučíme věřit, že Kristus může v nás i skrze nás učinit to, co sami nemůžeme dokázat, pak nás opustí pochybnosti, beznaděj a bezmocnost.

Kristus nekonal divy proto, aby uspokojil lidskou zvědavost, ale chtěl jejich prostřednictvím v srdcích ochotných posluchačů vzbudit víru. Ježíšovy divy mají zvláštní naučný smysl. Evangelista potvrzuje, jak Kristus vyřešil mnohé lidské problémy. Jan klade vedle sebe lidskou slabost a Boží divotvornou moc.

1. Kterou úžasnou skutečností vyzvedává svědectví evangelistů? (Mat 19,6: Luk 1,37)

U Boha je všechno možné — nic tedy není nemožné. Věříme tomu tak? A pokud ano, proč jsme často málomyslní, toneme v beznaději?“ Řekni Bohu všechno, co tvou mysl znepokojuje. Nic není natolik velké, aby to nezvládl, protože on udržuje světy, ovládá všechny záležitosti vesmíru. Jeho pozornosti neujde ani nic nepatrného, co by narušovalo náš pokoj. Nenašla tak spleť situací, že by ji nedokázal rozuzlit.“ (Cesta ke Kristu 71—72)

Uvažujme dnes o třech dívech Pána Ježíše. V každém z nich učinil něco, co pro sebe lidé nemohli vy-

konat. Každý zázrak ukazuje jeho moc nad mocnostmi či problémy, které přesahují naše možnosti.

Svatba v Káni (Jan 2,1–11)

2. Které dva důsledky Ježíšova prvního divu zaznamenal Jan? Jan 2,11

Stejně jako ostatní i tento div měl zjevit Boží slávu. V této souvislosti termín sláva chápeme jako projev Kristovy moci. V jeho divích se skutečně projevovala nadlidská, nadpřirozená moc. Zdá se však, že slovo „sláva“ zde především znamená charakter. Tak to objasňuje i E. G. Whiteová.

Ježíš chtěl, aby každý jeho div zjevil Boží laskavý charakter. Všechno, co konal, dělal v našem zájmu, pro nás. A když přišel Kristus lidem zjevit Boží povahu, prvořadým záměrem každého divu bylo, aby odhalil lásku Otce ke svým dětem.

3. Čeho chtěl Kristus vykonáním divu dosáhnout u učedníků?

Tím druhým záměrem bylo, že chtěl posílit víru svých učedníků. On věděl, jaká protivenství, překážky a utrpení budou prožívat, čeho se stanou svědky, a proto chtěl posílit jejich víru, aby ve všem obstáli.

4. Proč se Pán Ježíš účastnil této svatby?

Na svatbu byl pozván Ježíš, jeho matka i učedníci. Před krátkou dobou byl Ježíš pokřtén v Jordánu, bezprostředně potom se stal terčem satanových útoků, a to neušlo pozornosti okolí.

Tíseň hostitelů vedla Marii k tomu, že na ni upozornila i svého Syna: „Nemají vína!“ To ovšem nebylo pouhé konstatování. Naznačila, že On je schopen tento nedostatek odstranit. Ježíš však odpověděl: „Co to ode mne žádáš! Ještě nepřišla má hodina!“ (v. 4)

5. Jak máme chápat Ježíšovu odpověď, kterou dal své matce?

Ač již nám v překladu zní tato věta jakkoli zvláštěně, je jisté, že v ní nechyběla úcta a zdvořilost. Znamenala: „Neměj obavy. Nechápeš plně, co se děje, ponechej to na mně a já to zařídím“. Tím i Ježíš vlastně řekl Marii, že všechno bude v pořádku, on nesnáz odstraní.

O druhé části odpovědi poznamenává E. G. Whiteová: „Když pravil Marii, že jeho hodina ještě nepřišla, odpovídal tím Ježíš na Mariinu nevyslovenou myšlenku, v níž doufala s celým národem. Věřila, že se Ježíš zjeví jako Mesiáš a že se ujme izraelského trůnu“ (TV 97).

6. Bylo Ježíšem připravené víno kvašené či nekvašené? Přísl. 20,1

„Vino, které Kristus připravil pro slavnost a které podal učedníkům jako symbol své krve, byla čistá šťáva z vinných hroznů... Byl to Kristus, který ve Starém zákoně upozorňoval Izrael: „Vino činí posměvače a nápoj opojný nepokojného; pročež každý, kdo se kochá v něm, nebývá moudrý“ (Přísl. 20,1). Kristus sám nikdy nehostil takovým nápojem (TV 95,96).

Div v Káni nás poučuje ještě o něčem jiném. „Dary Ježíšovy jsou vždy čerstvé a nové. Hostině, kterou připravuje duši On, nikdy nechybí uspokojení a radost“ (TV 148).

Uzdravení nemocného v Bethesdě (Jan 5,1–16)

Každý z nás potřebuje uzdravení. Někteří uzdravení těla, jiní duše či ducha. Při sledování tohoto příběhu chceme uvažovat o zázraku samotném a ne o sporu, který vyvolal. I zde, jako při ostatních zázracích Krista, jde o projev Ježíšovy moci v případě, kdy člověk je krajně bezmocný.

7. Domníváš se, že ve v. 4. jde o skutečnost, anebo pouze o rozšířenou legendu oné doby? (Viz Touha věků str. 202)

Když Kristus přišel k jezeru, viděl okolo řadu trpících, kteří čekali na pomoc. Podle E. G. Whiteové toužil, aby mohl pomoci k uzdravení každému z nich, ale „věděl, že div takového rozsahu by v Židech vzbudil jen předsudky, aby jeho dílo znemožnili“ (TV 202).

8. Jak dlouho trpěl onen muž, než byl uzdraven, a jak dlouho trvalo uzdravení? Jan 5,5–6

Ježíš mu položil pozoruhodnou otázku: „Chceš být zdrav?“ (v. 6) Který z těchto postižených by nechtěl být zdrav! Jaké však byly překážky? Pán Ježíš mu přikázal: „Vstaň, vezmi si lůžko a choď!“ (v. 8)

V evangeliu čteme, že muž byl okamžitě uzdravený, vzal své lůžko a šel. Všechny jeho svaly bezpochyby reagovaly na vůli, aby uposlechly Ježíšův příkaz. Tento úžasný zázrak potvrzuje Kristovu moc nad nemocí. Je důkazem toho, že Kristus nezná „beznadějně“ případy. Pán Ježíš je i dnes ochoten nás uzdravit ze všech našich nemocí. Proto nás svým Slovem zve, abychom k němu přišli se všemi svými problémy.

U hrobu Lazara (Jan 11,1–44)

9. Jaký cíl sledoval Kristus nemocí a vzkříšením Lazara? Jan 11,4

V případě nemocného z Bethesdy jsme pochopili, že Bůh někdy může být oslaven spíš trpělivým snášením nemoci než naším uzdravením. Výstižným příkladem je Jobova zkušenost. Ale tentýž princip platí též u Lazara. Když Marta a Marie vzkázali Ježíšovi zprávu o Lazarově nemoci, odpověděl: „Ta nemoc není k smrti, ale k slávě Boží, aby Syn Boží byl skrze ni oslaven“ (Jan 11,4).

10. Proč Spasitel přirovnal Lazarovu smrt ke spánku? (Jan 11,11–14)

„Ta nemoc není k smrti“. Nezemřel snad Lazar? Ano, zemřel, ale jeho smrt v důsledku nemoci nebyla ani věčným zapomenutím druhé smrti, ani dlouhým odpočinkem smrti, než nastane ráno vzkříšení při druhém návratu Krista. Byl to pouze krátký, čtyřdenní odpočinek, po kterém se měla výrazně projevit Boží sláva.

11. Co myslela Marta slovy: „Pane, kdybys byl zde, můj bratr by nezemřel“ (v. 21)?

E. G. Whiteová poznamenává: „Kdyby Kristus byl u lůžka nemocného, Lazar by nezemřel, protože satan by nad ním neměl moc. V přítomnosti Dárce života by smrt neuchvátila svou kořist“ (TV 369).

12. Jaký význam mají Ježíšova slova z v. 23?

Adventisté s. d. nepřijímají učení o přirozené ne-

smrtnosti člověka. Bible neučí, že by při smrti duše opustila tělo a žila dál vědomým životem. Věříme tomu, že lidé, kteří věří v něho, „nezemřou na věky“.

„Kristus se s námi sjednotil tělesně, abychom my s ním mohli být spojeni duchovně. Na základě tohoto spojení máme vyjít z hrobu, a to bude projevem nejen Kristovy moci, ale i důsledkem víry, kterou se jeho život stal naším. Ti, kteří vidí Krista v jeho pravé podobě a přijímají ho do srdce, mají věčný život. Kristus v nás přebývá skrze svého Ducha a Duch svatý, vírou přijatý, je začátkem života věčného“ (TV 270).

Když zemřeme, věčný život Kristův, který se stal naším, zůstává skrytý s Kristem v Bohu až do dne vzkříšení. Dokud žijeme v Kristu a Duch svatý v nás přebývá, máme jeho (věčný) život. Zatím však ještě nemáme nesmrtnost. Stále ještě jsme podrobeni první smrti, kterou Kristus nazval spánkem. Boží lid dostane nesmrtnost při druhém příchodu Pána Ježíše.

13. Bude nějaká moc schopna udržet vězně hrobu, když zazní Ježíšův rozkaz: „Vstaňte“? 1 Kor 15,52–55; Iz 26,19

Žádný hrob nebude schopen udržet v zajetí vězně smrti, když je Kristus povolá k životu. Kristus už nad smrtí zvítězil a jeho vzkříšení je dostatečnou zárukou vzkříšení našeho. Jaká je to láska! Jaká moc! Jaký Bůh!

Souhrn a naučení

Hřích nás odloučil od Božího života. Naše duše je ochromená. Sami totiž nedokážeme žít svatým životem, podobně jako chromý muž nedokázal chodit sám. Mnozí si uvědomují svou bezmocnost a touží po duchovním životě, který je přivede do souladu s Bohem, ale sami o to marně usilují. Kéž tito sklíčení, zapasící lidé pohlédnou vzhůru! Spasitel se sklání nad každým vykoupeným člověkem a soucitně říká: „Chci, abys byl zdrav.“ Nečekej, až ucítíš, že jsi byl uzdraven. Odevzdej mu svou vůli, chtěj mu sloužit a budeš-li věřit, obdržíš moc.

Kristovy divy budily víru v jeho božství. Byly moc-

ným důkazem, že on je tím, za koho se vydává. Jeho divy mají pro nás ještě další význam. Říkají nám, že On je tím, který pro nás může vykonat to, co pro sebe nemůžeme vykonat my. Ukazují nám, že pokud budeme věřit v jeho všemohoucnost, není nic beznadějně a nemožné.

5. úkol — 30. července 1988

JEDINÝ POSLUCHAČ

Základní verš: Jan 4,13–14

Pán Ježíš se vždy hluboce zajímal a dodnes zajímá o lidi. Za svého pozemského života vedl spasitelné rozhovory s jednotlivci, většími i menšími skupinami lidí. On chce každého poznat osobně. Některé z jeho nejhlubších myšlenek zazněly právě v těchto rozhovorech s jednotlivci.

Při pohledu na miliony lidí získaných pro Krista by se nám mohlo zdát, že zvěstování evangelia malé skupině anebo dokonce jednotlivci je zbytečnou ztrátou času. Pán Ježíš přišel zachránit celý svět, a přece dlouhé chvíle svého vzácného času věnoval i jednotlivým posluchačům. Většinu svého času nevěnoval zástupům, ale vlastně svým dvanácti učedníkům.

V dnešním úkole budeme uvažovat o třech Ježíšových rozhovorech s jednotlivci, jak je zaznamenal Jan, a zvláště se soustředíme na pravdy, které jim zvěstoval.

Noční návštěva Nikodéma (Jan 3,1–21)

1. Kdo to byl Nikodém a co naznačuje jeho noční návštěva? Jan 3,1–2

Farizeus Nikodém, člen nejvyšší židovské rady, se živě zajímal o Ježíše Nazaretského, protože jeho slova a skutky doprovázela zvláštní moc. Když slyšel Ježíše a znovu si prostudoval proroctví o příchodu Mesiáše, nabyl přesvědčení, že Ježíš je tím pomazaným. Velmi toužil po rozhovoru s Kristem, ale dobře věděl, že jakmile ho navštíví veřejně, stihne ho po-

směch a urážky ze strany zákoníků. Proto vyhledal Ježíše v noci a svůj rozhovor začal slovy: „Mistře, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha. Neboť nikdo nemůže činit ta znamení, která činíš ty, není-li Bůh s ním.“ (v. 2)

2. Co víc vykonal Ježíš pro Nikodéma, než že uspokojil jeho zvědavost a touhu po náboženském rozhovoru? v. 3

Pán Ježíš dobře znal skutečný důvod Nikodémovy návštěvy, a proto šel ihned k věci: „Musíš se znovuzrodit.“ Tím mu jasně řekl, že duchovní znovuzrození je důležitější, než teoretické poznání. Nejde pouze o uspokojení tvé zvědavosti, ale o nové srdce.

3. Z jakého důvodu Nikodém vyslovil otázky vyjádřené ve v. 4?

Nikodém věděl, že Kristova zmínka o znovuzrození se týká úplné změny nitra, a ne tělesného narození. Chtěl tím říci, že změna, kterou Ježíš vyžaduje, je zcela nemožná. Proto ji Pán Ježíš ještě výrazněji zdůraznil ve v. 5. Nikodém se už nezeptal, jestli je to možné, ale „jak se to může stát“!

4. V čem spočívá jádro znovuzrození podle slov Pána Ježíše? Jan 3,14–17

V těchto verších leží těžiště rozhovoru. Pán Ježíš Nikodémovi připomenul, že Syn člověka musí být vyvýšen, aby všichni mohli vidět jeho lásku. Jen jasné pochopení jeho lásky povede ke znovuzrození.

5. Co máme dělat, abychom měli jistotu, že Kristus je vyvýšen v našem životě?

„Jak tedy můžeme být spaseni?... Světlo, zářící z kříže, zjevuje lásku Boží. Svou láskou nás přitahuje k sobě. Nevzpíráme-li se, přivede nás pod kříž s kajícíností za hříchy, jež usmrtily Krista. Pak Duch Boží skrze víru vzbudí nový život v duši“ (TV 114).

Jedním z nejživotodárnějších témat, o kterých lidský duch může uvažovat, je téma znovuzrození. A přece je Kristus rozvinul právě v rozhovoru s jednotlivcem. „Ježíš ve svém rozhovoru s Nikodémem naznačil

plán spasení i své poslání na světě. V žádném jiném rozhovoru nevysvětlil tak obšírně bod za bodem dílo spásy v těch, kteří chtějí zdědit Boží království“ (TV 114).

Samaritánka u studny Jákobovy (Jan 4,5–42)

Ježíšův rozhovor se samařskou ženou se velmi podobá jeho rozmluvě s Nikodémem:

- a) Začátek rozhovoru.
- b) Ježíšův výrok s hlubokým významem.
- c) Nesprávné pochopení Ježíšových slov.
- d) Ježíš podává obšírnější výklad.
- e) Opětné nepochopení Ježíšových slov.
- f) Ježíš vede posluchačku k nalezení a přijetí pravdy.

Z tohoto známého děje si chceme povšimnout několika zajímavých skutečností. Především je to potvrzení Ježíšova lidství. „Ježíš, unaven cestou, usedl u té studny“ (v. 6). Stal se člověkem jako my. Byl hladový, žíznivý a unavený jako my. Tělesnou sílu čerpal z jídla a osvěžoval se spánkem. Přestože však byl člověkem, nepřestal být neporušeným Synem Božím.

6. Jak začal Kristus rozhovor se ženou a proč právě tak? v. 7

Pán Ježíš věděl, že tato žena by se sama neodvážila navázat rozhovor. Chtěla si nabrat vodu a odejít. Proto ji oslovil a požádal o doušek vody.

Dalším naučením z tohoto příběhu je skutečnost, že Ježíš se neustále snažil odstraňovat přehrady mezi lidmi. Jeho láska pronikala hradbou nepřátelství Židů a Samaritánů. Divíme se pak, že ženu překvapilo, když ji Kristus oslovil? Jemu dokonce nevadilo ani to, že to byla žena pochybné pověsti. Před Kristem se zhroutily všechny přehrady, které lidi rozdělují: rasový původ, národnost, společenské postavení a jiné. Kristova láska překonává vše.

7. Co se skrývá v Ježíšových slovech o vodě života? (v. 10–15)

Ježíš je skutečně „živou vodou“ a když žije v nás, pak je pramenem, který stále uspokojuje duchovní žízeň. „Ten, kdo se snaží uhasit svou žízeň z pramenů tohoto světa, ten se napije a bude žíznit dále. Lidé jsou všude nespokojení. Touží po něčem, co by uspokojilo potřebu duše. Pouze jediný může splnit jejich touhu. Potřebou světa, „touhou všech národů“, je Kristus“ (TV 121).

Změna povolání (Jan 21,15–23)

Po rozhovoru s Ježíšem na břehu Galilejského moře Petr změnil své povolání. Z rybáře se stal rybář lidí, přesněji řečeno, pastýř Božího stáda. (Mat 4.18–19)

8. Při které události se Petr stal způsobilým pro své nové povolání? Jan 21,15–17

„Třikrát zapřel Petr veřejně svého Pána a třikrát mu Ježíš položil otázku, která jako ostrý šíp zasáhla rozbolesněné srdce Petrovo, když chtěl slyšet ujištění o jeho lásce a oddanosti. Před shromážděnými učedníky zkoumal Ježíš hloubku Petrovy lítosti a ukázal, jak dokonale se pokořil učedník za své někdejší chvástání“ (TV 571).

9. Co prozrazoval způsob Petrova odpovídání o jeť povaze?

Na pronikavé otázky Ježíše Petr už neodpovídal unáhleně a sebevědomě. Činil pokání a pokořil se, a tím byl pro pastýřskou službu připraven lépe než kdykoliv předtím.

10. Co Petrovi Kristus naznačil ve slovech pověření k službě? Jan 21,18–19

Pán Ježíš zde naznačil, jakým způsobem zakončí životní běh jeho učedník. Zemře jako mučedník pro víru a věrnou službu církvi. „Když byl nakonec přiveden ke kříži, na vlastní žádost byl ukřižován dolů hlavou. Smrt podobnou smrti Mistra pokládal za příliš velkou čest“ (TV 573).

Souhrn a naučení

„Spasitel nečekal, až se shromáždí zástupy lidí. Často začal rozprávět i s několika málo lidmi, kteří se kolem něho shromáždili; kolemjdoucí se však zastavovali jeden po druhém, aby si poslechli poučení, až tu byl náhle celý zástup, který s údivem a úctou naslouchal slovům Božím z úst učitele nebem poslaného. Ten, kdo pracuje pro Krista, si nemá myslet, že nemůže promluvit k pouhým několika posluchačům s touž opravdovostí jako k velkému shromáždění. Je možné, že jen jediný je ochoten vyslechnout poselství; kdo však může říci, jak velký to bude mít vliv? Zdá se, a zdálo se to i učedníkům Ježíšovým, že Spasitel svým rozhovorem se samařskou ženou vynaložil svůj čas pro malou věc. Ježíš však s ní rozmlouval vážněji a obsírněji než s králi, rádci nebo veleknězi. Naučení, jež dal oné ženě, nalezla ohlas v nejodlehlejších končinách země“ (TV 127—128).

Z Janova evangelia chápeme, že Ježíš měl radost z každého jednotlivce, se kterým mohl hovořit. Tak je tomu dodnes. Prostřednictvím jeho Slova a modlitby můžeme mít dnes společenství s Kristem právě jako Nikodém, samařská žena či Petr. Skutečnost, že Ježíš tak vysoce hodnotil rozhovory s jednotlivci by nás v evangelizační práci měla vést k tomu, abychom práci s jednotlivci nepodceňovali.

6. úkol — 6. srpna 1988

TAK BŮH MILOVAL SVĚT

Základní verš: Jan 3,16

Mnoho lidí na světě touží po lásce, hledá ji. Láska je hlavním tématem populárních písní, knih a filmů. Co se však mnohdy pokládá za lásku, je jejím pouhým zábleskem anebo dokonce opakem lásky. Lidská láska je narušená sobectvím. Rozdává proto, aby zase

přijímala. Lidé ji zaměnili za tělesný půvab či citové vzrušení. V náporu překážek však z lidské lásky vyprchá teplo a pokud není opěťovaná, brzy hyne.

Boží láska převyšuje lidskou v každém směru. Pán Bůh se už prostřednictvím proroků snažil lidem ukázat, jaká je jeho láska. Znázorňovala ji už svatyně a její služby. Různými způsoby se Bůh snažil svému lidu ukázat, že i jeho zázračné vedení je projevem lásky. Ale teprve v pozemském životě Ježíše Krista lidé mohli na vlastní oči vidět, jaká Boží láska vlastně je. Boží zákon lásky na deskách desatera mohl někomu připadat chladný jako kámen, dokud lidé nespatriili zákon v jeho každodenním životě. Bůh věděl, že činná láska je přesvědčivější než láska slovy.

V dnešním úkole při studiu textů Janova evangelia poznáváme, jak beznadějně nedokonalý je lidský jazyk, aby vystihl plnost Boží lásky. Spíš nám půjde o zamyšlení se nad snahou evangelisty ponořit se do hloubky Boží lásky a (i když nepřiměřenými výrazovými prostředky) přece jen vyjádřit nejhlubší tajemství Boží lásky v Ježíši Kristu.

Bezvýhradná láska (Jan 3,16)

Slova z Jan 3,16 jsou částí Ježíšovy odpovědi na Nikodémovu otázku ohledně způsobu znovuzrození. Pán Ježíš při té příležitosti řekl, že každý, kdo jej uvidí vyvýšeného na kříži a uvěří v něj, bude spasen. Věděl, že jen dostatečně působivý výjev dokáže člověka usměrnit ke Kristu, v němž pozná jedinečné zjevení Boží lásky. Tím nejzřetelnějším projevem Boží lásky, který kdy viděl tento svět, byl dar jediného Božího Syna.

1. Proč bývá text Jan 3,16 označován za vlastní jádro evangelia?

2. Jaká naučení obsahuje tento nejznámější text bible?

a) Z uvedeného výroku jasně vyplývá, že iniciativu pro naše spasení má Bůh. Někdy jakoby převládal názor, že Bůh Otec je vůči hříšníkům přísným soudcem, kterého Ježíš musí přesvědčovat, aby lidem odpustil. Všeobecně se lidé domnívají, že Ježíši se podařilo změnit Boží postoj k nám, že namísto odsouzení při-

šlo odpuštění. Ale slova z Jan 3,16 říkají, že „Bůh tak miloval... že dal“.

b) Text nám ukazuje na nekonečnou míru Boží lásky. Zahrnuje celý svět, každého člověka. Boží spásný záměr počítal s každým člověkem. Bezmezná Boží láska se projevila v tom, že dal „svého jediného Syna“, tedy ten největší dar, který mohl nabídnout.

c) Slova tohoto textu si máme především přivlastnit, a nejen je obdivovat. Jsou míněna osobně. E. G. Whiteová napsala v souvislosti s tímto textem: „Ježíš ve svých zaslíbeních a výstrahách myslí na mne. Tak Bůh miloval svět, že dal svého jediného Syna, abych já nezahynul, ale vírou v něho měl život věčný. Zkušenosti Božího Slova se mají stát mými zkušenostmi“ (TV 271).

d) Slova Jan 3.16 ukazují na jednoduchost evangelia. Bůh od nás nežadá, abychom ovládali složitou terminologii a strukturu teologického smýšlení. Nežadá ani způsob náboženství vnějších forem. Věčný život je důsledkem bezvýhradné důvěry v Božího Syna. Kdyby celou bibli tvořil pouze tento jediný verš, stačil by i dítěti, aby našlo cestu k věčné záchraně.

3. Co znamená výraz „jednorozený“?

Slovo „jednorozený“ znamená „jediný“ svého druhu.

Nikdo nemůže víc milovat

4. Jaká musí být láska, která je ochotná zemřít za přítele? Jan 15.13

5. Jakou lásku vyžaduje smrt někoho za nepřítele? Řím 5,7–8

Kristus zemřel za nás, když jsme byli hříšníci, tedy nacházeli jsme se v táboře Božích nepřátel, odpůrců. Tato láska je zcela nepochopitelná a nemá obdoby. Celý vesmír nikdy neuvidí větší lásku než tu, která se projevila, když Ježíš dobrovolně obětoval svůj život, abychom my mohli žít.

6. Co je největším důkazem Boží lásky k nám? 1 Jan 4,9–10

Satan se všemožně snaží a bude o to usilovat i v budoucnosti, aby lidi odvedl od lásky Boží, projevené na

Golgotě. Mnohé lidi svedl k domněnce, že Ježíšovu oběť pokládají za zbytečné gesto neúspěšného politického aktivisty. Další svedl k názoru, že Kristova smrt byla mučednickým završením života skvělého učitele, kterého usmrtili zfanatizovaní náboženští vůdcové. Další se stali obětí klamu tím, že tvrdí, že Ježíš o lidi už ztratil zájem a už se o ně nestará.

7. Jakou odpověď dal kříž jednou provždy na všechna satanská obvinění, že Bůh už se o svůj lid nestará? Řím 8,32

Láska, která vedla Ježíše na kříž, která vedla Otce k této úžasné oběti, kdy dal svého Syna, ani na chvíli neochabla. Kdyby to bylo třeba, Bůh by ani na chvíli nezaváhal, jestli má dát znovu svého Syna třeba i pro jednoho hříšníka.

Vzájemná láska

8. Jaké pozoruhodné přikázání dal Ježíš svým učedníkům, když s nimi naposled hovořil ve vrchní síni? Jan 13,34 – 35

Přikaz o lásce nebyl dán jen učedníkům, ale platí pro všechny následovníky Pána Ježíše ve všech dobách. Platí až dodnes, protože do církve se i dnes vkrádá duch nelásky a kritiky. Každý z nás určitě potkal křesťana, kterému připadá zatěžko a někdy i nemožné, aby druhé miloval. Možná, že i tebe už někdo ve sboru za zády pomluvil, zachoval se nekřesťansky a podlomil už tak křehké vztahy. Nepocítili jsme někdy i pohrdání, které nás v očích jiných snižuje?

Pán Ježíš však říká, že máme milovat i ty, kteří nám nejsou milí a sympatičtí.

9. Jak je možné milovat i nepřátelsky naladěné lidi? Jan 13,34; Mat 5,44

Bůh je zdrojem veškeré pravé lásky: „Láska je z Boha“ (1 Jan 4,7). A proto milovat nedokážeme pouze z popudu vlastní vůle, ani tím, že se o to budeme pokoušet. Nemusíme začínat snahou milovat jeden druhého. V srdci je potřebná Kristova láska. Když vlastní já bude podřízeno Kristu, pak se pravá láska projeví spontánně.

10. Co vlastně bylo tím „novým“ v uvedeném přikázání? (Porovnej Jan 13,34 s 3 Moj 19,18)

Ježíš zjevil světu pravý charakter Boží, a tím ukázal na podstatu lásky. Pravá, nesobecká láska má v celém vesmíru jen jeden zdroj. Tím jediným zdrojem je Bůh, který nás v Kristu spojil poutem lásky. „Jsou-li lidé navzájem spojeni ne násilím nebo sobeckými zájmy, ale láskou, dokazují tím, že na ně působí vliv, který je nad veškerým lidským vlivem. Tato jednota je důkazem, že se v lidech obnovuje obraz Boží a že se uplatňuje nová zásada života. Je důkazem, že v božské povaze je síla, která dovede čelit nadpřirozeným mocnostem zla a že milost Boží si dovede podmanit sobectví, jež je přirozenému srdci vrozeno“ (TV 479).

11. Co představuje světu naše jednání a čím obraz lidem kreslíme? Mat 5,16; 2 Kor 2,14–15

„Předností každého člověka je být zprostředkovatelem pokladů Boží milosti a Kristových darů tomuto světu. Kristus po ničem tak netouží, jako mít posly, kteří světu představí jeho Ducha a charakter. Náš svět nepotřebuje nic tak naléhavě, jako lidmi zprostředkovaný projev Spasitelovy lásky“ (Kristova podobenství 419).

Pán Ježíš už na světě není tělesně přítomen. Obrazně řečeno: používá naše ruce, nohy i ústa. Jakmile se mu vydáme do služby, pak použije naše ruce, nohy, ústa, a tak světu, toužícímu po lásce, přinese životodárnou lásku. Staneme se živým potrubím, kterým bude proudit láska k těm, kteří ji nejvíce potřebují.

Souhrn a naučení

V prvních dvou částech našeho studia jsme uvažovali o bezvýhradnosti Boží lásky. Třetí část byla výzvou, abychom přijali úlohu zprostředkovatelů Boží lásky jiným. Bůh svého Syna dal, protože miloval. Vlastní podstatou Boží lásky je dávání, přinášení obětí. I když tuto lásku zcela nedokážeme pochopit, můžeme ji okusit a přivlastnit si ji. Přemýšlejme denně o Boží lásce

ce a z Boží milosti se staneme způsobilejšími, abychom o ní mohli vyprávět a lidé ji mohli vidět v našem životě.

7. úkol — 13. srpna 1988

DAR VĚČNÉHO ŽIVOTA

Základní verš: Jan 10,28

Dnešním tématem se stane další klíčová myšlenka Janova evangelia — věčný život. Naděje věčného života proniká celé evangelium Janovo. Už v první části jsme se dověděli, že Ježíš, který nemá začátek, každému z nás přináší život věčný. V minulém úkole jsme viděli, že je to věčný dar. I když naše omezená mysl není schopná pochopit délku „věčnosti“, Bůh si přeje, abychom podle svých možností přece jen postihli, jak naprosto dokonalý je dar věčného života.

Je nutné, abychom si uvědomili rozdíl mezi skutečností věčného života a pouhou věčnou existencí. Existovat věčně by nebylo vůbec ničím krásným, kdyby věčnost měla být nudná, neuspokojující či stále trvajícím bojem s hříchem, nebo vlastním já.

Věčný život, který nám nabízí Ježíš, je nekonečný nejen do kvantity, ale i do kvality. To neznamená jen prodlužování existence, přetrvávání, ale nekončící rozmach, rozvoj, osvobození od všeho, co by mařilo osobní pokoj a náplň života. Tím nejpřednějším, co však dar věčného života bude poskytovat, bude přednost úzkého společenství s Otcem, Synem a Duchem svatým.

Věčný život v Kristu (Jan 14,6)

1. Kdy člověk přijímá dar věčného života? (Jan 11, 25—26)

Jednou z nejlepších zpráv, které Jan zaznamenal, je zvěst, že věčný život může být realitou našeho života už zde a nyní, a ne až při druhém adventu.

Je-li věčný život v Ježíši, lze ho získat jediným způsobem, přijmout Ježíše. Bez Spasitele nemůžeme být

spaseni. Dar nelze získat bez dárce. Věčný život není darem od Ježíše, protože on sám je tím darem. Jan 14,6 říká, že Ježíš je naším životem, věčným životem.

2. Co v této souvislosti znamenají Ježíšova slova z Jan 6,54?

„Jist jeho tělo a pít jeho krev znamená přijmout Krista jako osobního Spasitele ve víře, že nám odpouští hříchy a že jsme cele v něm“ (TV 270–271).

Když přijímáme Ježíše, musíme ho přijmout úplně. Zcela jistě jsme se setkali s lidmi, kteří by přijali Ježíše jako svého Spasitele, ale ne jako svého Pána. Touží po daru spasení, který Ježíš přinesl, ale nechťejí se podřídit jeho vedení.

3. Je možné oddělit to ,co Kristus vykonal za nás, od toho, co chce vykonal v nás? Gal 2,20b; 2,20a

Ježíše není možné rozdělovat. Je nutné ho přijmout nejen pro to, co **pro** nás vykonal, ale i pro to, co chce konat dnes **v nás**. Nemůže být naším Spasitelem, když si chceme vládnout sami. Musí pro nás být vším, čím chce být, jinak pro nás nebude ničím! Jestli jsme Ježíše nepřijali cele, potom nemáme ani dar, který je v něm – věčný život.

4. Je možné přijmout Ježíše jako toho, kdo nás ospravedlňuje, aniž by se stal naším posvětitелеm?

Ježíše nemůžeme přijmout jako toho, kdo nás prohlašuje za spravedlivé, aniž bychom jej přijali jako toho, kdo nás činí spravedlivými. Jakmile budeme zdůrazňovat jen dílo ospravedlnění na úkor posvěcení, výsledkem může být radost z odpuštění, ale žádná zkušenost s jeho mocí. Kristus chce nejen zaplatit za naše hříchy, ale dát nám nad nimi i vítězství. Bylo by tragické, kdybychom chtěli být spokojeni jen s částkou toho, co nám chce dát.

Jestliže na druhé straně příliš zdůrazníme Ježíšovo dílo jako posvětitel a nepřijmeme ospravedlnění, bude hrozit nebezpečí, že naše spása záleží přece nějak na našem jednání. Naše jistota spasení pak bude prožívat výkyvy.

Pokud máme být v Něm dokonalí, on musí být naším ospravedlnitelem i posvětitel našeho života v mi-

nulosti i v současnosti. Poznání Ježíše vede k věčnému životu.

Věčný život nezáleží na tom, co my konáme a co my víme. Záleží na tom, kterého jsme poznali a co jsme s tímto poznáním učinili.

5. Co říká o poznání Boha a Krista Jan? Jan 17,3

Poznat Ježíše znamená mnohem víc, než o něm něco vědět. O jeho životě a učení si můžeme přečíst tolik knih, že by zaplnily celou knihovnu, a přece ho nemusíme poznat. Můžeme se dokonce stát odborníky v kristologii a přitom jej nepoznat. Je možné o něm i hovořit, diskutovat a filozofovat, a přitom mu zůstat vzdálen. Pro mnohé je přátelství s Ježíšem okrajovou záležitostí jejich života. Jejich společenství je povrchní, občasná a často zcela formální.

Skutečně poznat Pána Ježíše znamená mít k němu stále hlubší vztah a dovolit mu, aby v nás žil svým životem. Výmluvné je vyjádření Pavla: „Vůbec všechno pokládám za ztrátu, neboť to, že jsem poznal Ježíše, svého Pána, je mi nade všecko“ (Fil 3,8). Na to, abychom se s ním blíže poznali, bychom měli vynaložit všechny své schopnosti.

6. Co bylo největší touhou v životě ap. Pavla? Fil 3,10

Málokdo z nás si uvědomuje, jak důkladně, hluboce můžeme poznat Ježíše. Vztah, který on s námi chce navázat, určitě přesahuje všechny naše představy. Ježíš touží po vztahu nepřerušovaného spojení, stále sdílnosti, naprosté otevřenosti a oboustranném vědomí sounáležitosti. Ježíš se o nás stará tak, že nás nikdy nespouští ze zřetele. Stále nás obklopuje pozorností, láskou a zájmem o nás.

7. Co za to očekává od nás? Zjev 3,20—21

Chce, abychom ho pozvali a podrobně se s ním podělili o své zkušenosti a zážitky. Chce, abychom si celý den uvědomovali jeho přítomnost v našem životě. Chce, abychom vyzařovali kolem sebe jeho laskavou povahu.

8. Proč Ježíš při svém návratu řekne: „Nikdy jsem vás neznal“? Mat 7,21—23

Jestliže máme poznat Ježíše, musíme s ním udržovat společenství. Když hovoříme o tomto společenství, ob-

vykle máme na mysli modlitbu a studium Písma. Příliš často se to však stane bezduchou náboženskou povinností. Jestli chceme Ježíše poznat, pak se musíme modlit a studovat Písmo s určitým záměrem. Při tom nejde o pouhé shromažďování informací, ale o navázání a prohlubování vztahu. Otevřeme přitom srdce dokořán vlivu Ducha svatého, protože jen on nám může pomoci získané pravdy převést do života.

9. Co je nejdůležitějším účelem modlitby? Žalm 37,7

Cílem našich modliteb nemá být ani snaha, aby je Bůh vyslyšel tak, jak jsme je přednesli, ale spíš upevnování našeho osobního vztahu k němu. V tomto společenství je nutné strávit víc času nasloucháním než hovořením. Bůh nás oslovuje prostřednictvím svých služebníků — kazatelů, učitelů a jiných křesťanů. Kromě Písma k nám promlouvá i ze stránek křesťanské literatury. Práce pro něho nám pomáhá jej ještě hlouběji poznat. Když naším prostřednictvím slouží jiným, dovídáme se, jaký ve skutečnosti je. Věčný život nacházíme v úzkém vztahu k Ježíši. Hledat jej mimo rámec tohoto vztahu je zbytečné.

Věčný život už dnes (Jan 6,47)

Jan nás ve svém evangeliu opětovně ujišťuje, že ti, kteří věří v Ježíše Krista, mají věčný život. „Když skrze Ježíše Krista vstupujeme do odpočinku, pak nebe začíná už zde. Když odpovíme na jeho pozvání: ‚Pojď, uč se ode mne‘ tím, že přijdeme k němu, máme věčný život.“ (TV 231)

10. Když máme jistotu života věčného, proč bychom měli být opatrní při vyjádření „už jsem spasen“?

E. G. Whiteová nás nabádá k opatrnosti v otázce jistoty spasení, když potírá nesprávný názor „jednou spasený, provždy spasený“. Zde na světě jsme stále vystaveni satanským pokušením, a tedy i možnosti odpadnutí. Máme mít jistotu spasení, to je podstatně důležité, ale v postojích mnohých, kteří tvrdí, že jsou spasení, se skrývá nebezpečí.

Věčný život je v Ježíši. Pokud tedy k němu máme vztah, bezvýhradně mu důvěřujeme, máme život věčný.

Když tedy nemůžeme tvrdit, že naši spásu neohrožuje možnost odpadnutí, můžeme mít jistotu, že v přítomnosti jsme ve spásném vztahu ke Kristu? Neměli bychom sebevědomě a předčasně tvrdit, že už jsme spaseni. Tato skutečnost nám však nemá bránit v radosti z jistoty přítomného spasení, pokud opravdu nyní patříme Kristu. Bůh chce, abychom věděli, že když denně ve víře hledíme k Ježíši, můžeme a měli bychom se těšit z absolutní jistoty, že kdyby náš život najednou skončil — budeme mezi vykoupenými.

Souhrn a naučení

V první části úkolu jsme si zdůraznili pravdu, že když přijímáme Ježíše jako věčný život, přijímáme jej jako toho, který nás ospravedlňuje i posvěcuje. Místo našeho hříšného charakteru nám Bůh připočítává Kristův a pro jeho zásluhy jsme pokládáni za spravedlivé, jako bychom nikdy nezhrěšili. Kristus pak naše srdce a život mění skrze víru.

Druhá část úkolu nám připomenula důležitost takového poznání, které mění život. Je to poznání Boha a jeho Syna, Ježíše Krista. Cestu k tomuto spásnému poznání nám vyznačilo Písmo a umožňuje modlitba v Duchu a pravdě. Ti, kdož chtějí být spasení, musí bezpodmínečně poznat Boha zjeveného v Kristu. Toto poznání mění charakter a obnovuje v lidech Boží obraz.

Třetí část úkolu připomíná, že k jistotě spasení nestačí tvrdit: „Už jsem spasen.“ Z jistoty spasení se můžeme těšit jen tenkrát, když jsme v úzkém spojení s Kristem skrze Ducha a Kristus v nás přetvořil náš život podle své vůle.

8. úkol — 20. srpna 1988

NEUSTÁLE HOŘÍCÍ KEŘ

Základní verš: Jan 8,58

Ten, kdo se už ve starozákonní době představil Mojžíšovi jako „JSEM, KTERÝ JSEM“ je ten samý Kris-

lus, jehož slova „JÁ JSEM“ vícekrát uvádí Jan ve svém evangeliu. Kristus byl pro své následovníky chlebem života, světlem světa, dobrým pastýřem, vinným kmenem atd. Tato obrazná řeč nám ho přibližuje jako odpověď na každou otázku, řešení každého problému a každé životní tísně.

Ten hořící keř „hořel“ obrazně i tehdy, když Jan psal své evangelium. Evangelista nás opětovně přivádí k tomuto keři, k slavnému „JÁ JSEM“, který je s námi stále ve spojení a stále říká:

„JÁ JSEM chléb života“ (Jan 6,35).

„Dřív než byl Abraham, JÁ JSEM“ (Jan 8,58).

„JÁ JSEM světlo světa“ (Jan 9,5).

„JÁ JSEM dveře k ovcím“ (Jan 10,7).

„JÁ JSEM vzkříšení a život“ (Jan 11,25).

„JÁ JSEM cesta, pravda i život“ (Jan 14,6).

„JÁ JSEM vinný kmen“ (Jan 15,1).

V dnešním úkolu nebudeme podrobně studovat všechny Kristovy výroky, ve kterých se představil slovy JÁ JSEM. Soustředíme se pouze na tři z nich.

„JÁ JSEM chléb života“ (Jan 6,35)

Den poté, co Kristus rozhojnil ryby a chleby, aby nasytil zástupy, zvědavý zástup šel za ním do synagogy v Kafarnaum. Někteří se ho tázali: „Pane, jak jsi se sem dostal?“ (Jan 6,25).

1. Čím se Kristus ve své odpovědi dotkl jádra jejich problému? v. 26

Ježíš vlastně nezodpověděl jejich otázku, ale otevřeně jim řekl, proč přišli. Pomínul jejich zvědavost a ukázal jim na skutečnou pohnutku, která je k němu přivedla.

Pán Ježíš nasytil zástup. Lidé se v zoufalé naději upnuli na něho jako na dávno očekávaného zachránce. Duchovní význam zázraku z minulého dne se jim kupodivu úplně ztratil. Duchovní stránku zastínila stránka hmotná. Je možné, že většina těch, kteří s ním prožili den, byli lidé chudí, a tedy převážně hladoví. Ve svém životě zápasili o pouhé přežití. Většinu svého času strávili úsilím o získání jídla.

2. Jak se Pán Ježíš snažil objasnit hlubší potřeby a vyšší cíle zástupu, který většinu životního úsilí věnoval boji o přežití? Jan 6,27

Pán Ježíš jim řekl, že by svůj život neměli promarnit úsilím o získání tělesných potřeb, ale aby měli na zřeteli něco daleko vyššího, co přináší věčný život. Proto se ho tázali: „Co máme dělat, abychom konali skutky Boží?“ (v. 28)

3. Kterou velkou zásadu odhalil Ježíš ve své odpovědi? Jan 6,29

Pán Ježíš jim vysvětlil, že nejde o jejich velké úsilí, ale o skutky víry. Ale namísto toho, aby přijali duchovní pravdy, které se jim Kristus snažil objasnit, změnili téma rozhovoru.

Jakoby chtěli říci: „Mluvme raději o tvých činech. Udělej nějaký div, abychom nak mohli uvěřit.“ Je to skutečně tak, jak se často říká, že „vidět znamená věřit“? Určitě ne! Věřit znamená mít jistotu i bez spáření.

4. Na co mysleli lidé, když se zmínili o maně? Jan 6,31

Uplýnul teprve den od chvíle, kdy byli sami svědky záračného projevu nadpřirozené moci, a znovu se dožadovali divu, který by potvrdil jeho slova. Jako kdyby nebyli sami účastníky předivného nasycení! Jako by řekli: „Je pravdou, že jsi nás nasýtil chlebem, ale bylo to jen jednou. Mojžíš sytil Izraelity 40 roků! Ty jsi nasýtil pětitisícový zástup. Mojžíš sytil celý národ. Ty jsi poskytl obyčejný každodenní chléb. Mojžíš dal Izraelci chléb z nebe. Dokážeš také něco tak velkolepého?“

5. Jakou odpověď dal Ježíš a jaký byl její význam? Jan 6,32–33

Pán Ježíš jim řekl: „Ne Mojžíš vám dal chléb z nebe, ale můj Otec vám dává pravý chléb z nebe; neboť chléb Boží je ten, který sestupuje z nebe a dává život světu.“ Ale posluchači stále mysleli na pozemský pokrm, někteří mezi nimi zvolali: „Pane, dávej nám stále tento chléb!“ (v. 34) Jaká slepota, jaké nepochopení!

JÁ JSEM dobrý pastýř (Jan 10,11)

Snad žádný další obraz, kterým se Ježíš představuje, nevyjadřuje tak úzký a něžný vztah, který má podle jeho přání existovat mezi ním a jeho následovníky, jako obraz dobrého pastýře. V tomto přirovnání vidíme, že jsme předmětem neměnné starostlivosti, stálé ochrany a bezmezného ohleduplnosti našeho nebeského Otce.

6. Co víc o tomto vztahu se můžeme dovědět ze slov z Jan 10, 1—18?

„Ježíš zná každého z nás a pocit našich slabostí se ho dotýká. Zná nás všechny podle jména. Zná dokonce dům, v němž bydlíme, zná jméno každého obyvatele. Dává příkazy svým služebníkům, aby šli do určité ulice určitého města, vešli do určitého domu a vyhledali jednu z jeho oveček. Ježíš zná každou duši tak dobře, jakoby to byla právě ona, pro niž zemřel.“ (TV 338)

7. Jak se naučíme rozlišovat hlas nebeského pastýře od hlasu nějakého cizince? Jan 10,4—5

8. Jak máme rozumět Ježíšovým slovům, podle nichž je jednou „dveřmi stáda“ Jan 10,7 a jindy „dobrým pastýřem“ v. 11?

Cestovatel G. A. Smith jednou potkal arabského pastýře, který vedl stádo ovcí a dal se s ním do rozhovoru. Pastýř mu ukázal ze třech stran oplocenou ohradu, v níž ovce odpočívají každou noc. Čtvrtá strana nebyla oplocená. „Zde tedy spí v noci?“ otázal se cestovatel. „Ano,“ odpověděl pastýř, „zde jsou v dokonalém bezpečí“. „A nejsou zde nějaké dveře, vstup?“ „Dveře — to jsem já“, odpověděl Arab. Tento pastýř nebyl křesťanem, a proto nepoužíval jazyk křesťanů a Nového zákona. „Co míníte tím, že dveřmi jste vy?“ zněla otázka. Pastýř vysvětlil: „Po západu slunce, až jsou všechny ovce v ohradě, lehnu si do toho volného prostoru, a žádná ovce nevyjde, jen přes mne; ani vlk se nedostane do ohrady, jen přes mé tělo.“

Dobrý pastýř klade svůj život za ovce. Zapomíná na vlastní bezpečnost v zájmu ochrany bezbranné ovce.

V případě potřeby je pro záchranu stáda ochoten obětovat i svůj život.

„JÁ JSEM pravý vinný kmen“ (Jan 15,1)

O mnoha podobenstvích, přirovnáních i symbolech je nutné říci, že skutečnost vystihují pouze nedokonalé a že ne všechny podrobnosti obrazné řeči nutně musí mít nějaký význam. K podobenství o vinném kmenu však E. G. Whiteová připomíná, že je dokonalým symbolem, představujícím Kristovo spojení s věřícím jako žádné jiné podobenství. Každá podrobnost této symboliky by si vyžadovala přímo soustředěnou meditativní pozornost. Rozsah dnešního úkolu nám však dovoluje pouze několik zamyšlení, zato však obzvlášť důležitých.

9. Na co myslí Kristus, když říká: „zůstaňte ve mně?“ v. 4

Větev, která zůstává při kmenu, je větví, která je s ním spojená. Zůstat v Ježíši tedy znamená — být s ním ve stálém životodárném spojení. „Zde nejde o nějaký náhodný dotyk, o nahodilé spojení. Výhonek se stává částí živého kmene. Tok života a plodnosti je stálý a nepřerušovaný. Bez kmene nemůže výhonek žít... Spojení mezi člověkem a Bohem musí být plynulé“ (T 477).

Dalším centrálním tématem podobenství je přinášení ovoce. Přirozeným důsledkem spojení větve s kmenem je ovoce. Tímto ovocem mohou být pouze plody, které Písmo na jiném místě označuje jako ovoce Ducha. Tomu neprotiřečí ani názor některých komentátorů, podle kterých ovocem je zástup pro království získaných lidí jako výsledek našeho svědeckého úsilí.

10. Co nás toto podobenství učí o úplné závislosti na Kristu? Jan 15,5

Závěr pasáže nechce říci, že my nejsme ničím a za nic nestojíme. Zdůrazňuje pouze, že nemůžeme nic činit — že jsme sami bezmocní. V jakém smyslu? „Jestli máš žít svatým životem, pak jsi na Kristu právě tak závislý, jako je vzrůst a plodnost větve závislá na kmenu. Bez něj nemáš život. Nemáš sílu, abys odođával pokušení a rostl v milosti a svatosti“ (CK 69).

Souhrn a naučení

Pán Ježíš je naším velkým „JÁ JSEM“, tím, kdo rozhoduje o událostech našeho života v každé tísnivé situaci. Jako chléb života denně udržuje náš duchovní život. Jako dobrý pastýř je naším pečlivým strážcem a ochráncem. Jako vinný kmen je zdrojem naší duchovní moci a plodnosti.

Pán Ježíš prohlásil, že každý, kdo k němu přijde jako k chlebu života, nebude nikdy hladovět. Nesnažíme se však my někdy sytit vším možným spíš než chlebem z nebe? V Jan 10,16 Pán Ježíš říká, že jako dobrý pastýř má i jiné ovce, které z jiného ovčince chce přivést do svého. Neznáme nějakou takovou ovci? Jak bychom Pánu mohli nejlépe pomoci při shromažďování těchto „jiných ovcí“ do jeho ovčince. Co má být mojí první snahou podle podobenství o vinici, přinášet ovoce, anebo zůstat v kmenu?

9. úkol — 27. srpna 1988

„AŽ DO KONCE JE MILOVAL“

Základní verš: Jan 14,1–3

V předvečer ukřižování svěřil Ježíš některé ze svých nejdůležitějších myšlenek učedníkům shromážděným ve vrchní síni. Uvědomoval si jejich vzájemnou nevraživost, a proto hovořil o pokoře, bratrské lásce a jednotě. Jejich pozornost usměrnil k nebeskému Otci a Duchu svatému. Podobenstvím o vinném kmenu a větvích znázornil potřebu životodárného spojení s ním.

Vrchní síň by se právem mohla nazývat síní zjevení. Kniha Zjevení byla sice napsána na ostrově Patmos, ale pět kapitol Janova evangelia, které zachycují Ježíšova slova a skutky poslední noci před ukřižováním, je naplněno neobyčejnými zjeveními. Odhalují Ježíšovo smýšlení pouze několik hodin před jeho ukřižováním.

Tohoto večera odhalil Pán Ježíš tajemství své duchovní moci — stálou závislost na Otci. Zjevil největší potřebu učedníků a, tou je sjednocující tmel bratrské

lásky. Ukázal na blízký příchod svého nástupce, Ducha svatého. Svou hlubokou lásku ke svým následovníkům projevil i jedinečnými zaslíbeními. Proto mnozí vykladači a bibličtí učenci označují Ježíšovu zvěst z Jana 13 — 17 kapitoly jako „Řeč z vrchní síně“.

Velká noc (Jan 13)

Pouze Jan se jako jediný z evangelistů zmiňuje o umývání nohou učedníkům. Podrobnosti Večeře Páně rozvádějí zase ostatní evangelisté.

Učedníci se sešli ve vrchní síni, plní sebevědomí a politických zájmů. Byli přesvědčeni, že Ježíš konečně pronikne do popředí a vysvobodí Židy z římského útlaku. Proto si každý z nich chtěl zabezpečit pokud

možno nejvyšší postavení v Ježíšově nové vládě. Jejich sobecké ambice a nevraživost naplňovaly síň napětím. Šlo jim o moc, prestiž a postavení.

Učedníci však potřebovali poučení o pokoře a ne o způsobu vlády. V rozpacích nad tím, kdo by se měl ujmout obvyklého obřadu umývání nohou, nastalo napjaté ticho. Připravenou nádobu s vodou, umyvadlo i ručník viděl každý, ale pýcha mu bránila, aby posloužil jiným. Učedníci vyčkávali a čekal i Ježíš.

1. Která jediná událost nakonec přerušila napětí? Jan 13.14 --15

Kristova nevyslovená výčitka je naplnila trpkým zahanbením a jeho dobrota smývala jejich pýchu tak, jako voda smývala prach s jejich nohou. „Když se Ježíš opásal ručníkem, aby smyl prach s jejich nohou, chtěl tímto činem smýt s jejich srdci nepřátelství revnivost a pýchu. Toto umytí mělo daleko větší význam než umytí jejich zaprášených nohou. . . . Jejich srdce musela být očištěna. Pýcha a samolibost plodí rozkol a nenávisť, avšak to všechno Ježíš smyl, když jim umýval nohy“ (TV 456).

2. Jaké poučení dal Ježíš učedníkům v rozhovoru s Petrem? Jan 13.6—10

„Jako Petr a jeho bratři byli jsme také my umyti krví Kristovou. Stykem se zlem se však čistota srdce často poskvří. Musíme přijít ke Kristu pro jeho očišťující milost. Petr nechtěl přivolit, aby se ruce jeho

Pána a Mistra dotkly jeho nečistých nohou; jak často však přinašíme své hříšné, posvržené srdce k Pánu Ježíši. Jakou bolest působí Kristu naše zlá povaha, naše marnivost a pýcha! Přesto musíme přicházet k němu se všemi svými slabostmi a nepravostmi. Jedině on nás může omýt a očistit!“ (TV 457)

3. Proč řekl Ježíš tak otevřená slova: „Jeden z vás mne zradí“? Jan 13,21

Evangelista Jan obrací naši pozornost od umývání nohou k tomu, co se stalo potom. Učedníci žasli, když Kristus pronesl slova o zradě. Dál Jan líčí drama zrady, nedůvěřivé otázky, kousek namočeného chleba a nahlý odchod Jidáše z místnosti. Vyvrcholení předchozích rozhodnutí proti svědomí nakonec vedlo ke kritické volbě, která tohoto učedníka navždy vyrvala z dosahu lásky. Ježíš svoji lásku nevnucuje nikomu, kdo je rozhodnut ji zavrhnout.

4. Ke které události chtěl upoutat pozornost učedníků slovy: „Kam jdu já, tam vy nemůžete přijít“? Jan 13,33

Čtrnáctá kapitola končí začátkem Kristova proslovu ve vřehní síni. Řekl jim: „Kam jdu já, tam nemůžete přijít“. Všetečný Petr chtěl vědět, kam Ježíš jde. Nemohl pochopit, že ten, který Lazara vzkřísil z mrtvých, by mohl hovořit o vlastní smrti. Ale brzy to začal chápat, protože přísahal, že je ochoten zemřít za Ježíše. Jako ovce, která by umírala za pastýře. Ale jen pastýř uměl dodržet své slovo. Petr před svitáním dalšího dne třikrát zapřel svůj vztah k Ježíši a následujícího dne dal pastýř svůj život za tuto ovcí.

Zaslíbení (Jan 14–16)

Ježíš ve svém proslovu ve vřehní síni uvedl řadu jedinečných zaslíbení, která platila Ježíšovým učedníkům stejně jako všem jeho následovníkům dodnes. Ježíšova zaslíbení jsou jedinečná tím, že v kteroukoli denní či noční dobu mu smíme přivnášet své prosby a přijímat z Božích zdrojů všechno požádáme.

5. Co si máme představit pod pojmem „dům Otce“ z prvního zaslíbení. Je to nebe, anebo celý vesmír? Jan 14,2–3

6. Jaké jsou tyto „mnohé příbytky“ a kde se nacházejí?

7. Co rozumíme pod slovy, že nám Kristus „připravuje místa“?

Křesťané jsou lidmi, kteří jakoby nebyli z tohoto světa. Svět jim připadá jako cizina. Zdá se, že svět je nepotřebuje a uměl by se bez nich obejít. Bůh má pro ně mnoho příbytků ve svém domě — a v nich se budou cítit dobře a doma. Věří tomu, protože jim to slíbil Kristus.

8. Nakolik pevné je Ježíšovo ujištění, že „přijde opět“? Jan 14,3

Křesťané mají čekat, dokud nepřijde jejich Pán. Nemají být netrpěliví ani malomyslní. Ježíš slibuje, že přijde opět a na jeho slib je možné se spolehnout.

V nebeském království bude málo záležet na tom, jestli budou ulice vyloženy zlatem anebo asfaltem, hlavní bude, že spasení tam budou společně s Ježíšem. Nebe, to není pouze nějaké místo, to je i určitá osoba. A jednoho dne tato osoba — Ježíš Kristus opět přijde, aby vzal své k sobě. I na toto zaslíbení se můžeme spolehnout, protože nám ho dal Ježíš Kristus.

9. Co zahrnuje zaslíbení o pokoji, který dává Kristus věřícím? Jan 14,27

Zaslíbení o pokoji je závěrem z projevu „dvorany zjevení“. Dárce pokoje nás zve, abychom svůj žal, zármutek, těžkosti a problémy vyměnili za jeho pokoj. Žádná bouře, která zuří v nás či kolem nás, není příliš velká na to, aby ji neutišilo toto zaslíbení. Knížete pokoje.

Modlitba (Jan 17)

Kristovu velekněžskou modlitbu z uvedené kapitoly kdosi nazval nejkrásnější a nejčistší perlou zbožnosti v celém Novém zákoně. Kristus se v ní modlí za sebe

(v. 1-5), aby mohl být oslaven. Modlí se za učedníky, aby mohli být posvěceni (v. 6-19) a pamatuje i na své budoucí následovníky, aby byli sjednoceni (v. 20-26).

Modlitba o to, aby byl oslaven, znamená, aby to, co je v něm skryté, se nyní stalo zjevným a všim mohl být oslaven Otec.

V této souvislosti nacházíme i známou definici života věčného, který spočívá v poznání Boha. (Jan 17, 3). Tento verš ukazuje i na Kristovu věčnou preexistenci.

10. Co znamená pro Kristovy učedníky „být na světě a nebýt ze světa“? Jan 17,11,14

Pán Ježíš táhne dělicí linii mezi svými učedníky a světem. Řekl, že své učedníky dostal od Otce, „ze světa“ (v. 6). Oni však už nejsou „ze světa“ (v. 16). Prosí za ně, aby zůstali „na světě“ (v. 15-18), a byli ochráněni od zlého. Je nesnadné být na světě a přitom se mu nepřizpůsobit.

11. O co prosí Kristus pro své učedníky? Jan 17,17

V prosbě, aby byli posvěceni, nejde pouze o jejich svatý život, ale spíš o to, aby byli oddělení pro svaté poslání. Co je tímto posláním, vysvětluje z verše 18.

Nakonec se Kristus modlil i za nás. Tato slova Kristovy modlitby nemůžeme číst bez hlubokého dojetí.

12. O co Kristus prosil ve své modlitbě za nás?

Především, abychom byli jedno. Modlí se, abychom byli tam, kde je on. Nejlepší způsob, jak světu ukázat, že Kristus zde byl, je jednota křesťanů v lásce. Svět má poznat, že jeho pozemský pobyt znamená pro nás i v nás dramatickou změnu.

Souhrn a naučení

Dříve než byl Kristus ukřižován, otevřel svým učedníkům své srdce dokořán. Ve vrchní síni odhalil a svou cestou do Getsemane potvrdil, jak velmi mu záleží na jeho vyvolených. Tichou službou lásky zlomil jejich pýchu a žárlivost. Ve svých zaslíbeních zjevil radostnou budoucnost svého lidu. Ve své pohnuté modlitbě pak obrazně objal všechny své následovníky všech dob a svěřil je lásce a starostlivosti nebeského Otce.

Zbývá, abychom se olázali sami sebe: Jak prožívám úkon umývání nohou já? Očekávám příchod Pána, který zaslíbil, opravdu dychtivě, anebo se chovám tak, že by on měl čekat na mne? Často mne přepadají pochybnosti ohledně jeho zaslíbení? Jakou si tedy udržuji víru v Boží slovo?

10. úkol — 3. září 1988

JAKÝ OTEC, TAKOVÝ SYN

Základní verš: Jan 14,8–9

Kristus přišel na svět proto, aby zjevil lidem laskavou povahu Otce. Druhým důvodem bylo, aby ukázal, že tajemství duchovního vítězství spočívá v trvalém napojení na zdroj moci, který je mimo nás. Pokud budeme mít na zřeteli tyto dvě velké skutečnosti, pomohou nám pochopit zvláštní přednost křesťanského života.

Jedním z nejčastěji užívaných klíčových slov Janova evangelia je výraz „Otec“. Už tato skutečnost naznačuje, jakou důležitost připisoval Ježíš poznání nebeského Otce. Důrazně upozorňoval učedníky, že Otec je možno poznat jedině vírou. Lidstvu jej viditelně zjevil jedině Kristus. Pán Ježíš si přál, aby jeho následovníci dokázali milovat a cenit si Otce jako osobu.

Někdo se může ptát, jak může poznat — a tím méně milovat — toho, koho nemůže vidět? A přece se to odehrává denně kolem nás. Lidé se dokáží zamilovat jeden do druhého prostřednictvím korespondence, telefonu či rozhlasu. Je sice pravdou, že „láska“ v mezilidských vztazích se zakládá především na tělesném původu, ten však má nejmenší naději na přežití. Trvalejší jsou však vztahy, založené na hodnocení osobnosti a povahy lidí.

Ježíš přišel zjevit Otce (Jan 1,18)

Každý z nás určitě zná příběhy dětí, které opustily rodičovský domov proto, že slova matek či otců v nich

budily spíš strach a hrůzu než radost, lásku a pocit jistoty. Největšího bezpráví se však dopustil na Božích dětech hned zpočátku ten, který jim laskavého Otce představil jako krutého a bezcitného rodiče, který má potěšení z bídy a utrpení svých dětí. Písmo ho označuje jako „vraha od počátku“. (Jan 8,44)

1. Proč se satan všemožně snaží falešně představit Boží charakter? Izai 14,12–14; Jan 8,44

Od samého počátku sledoval satan důmyslně připravený plán. Chtěl lidi přivést k tomu, aby na Boha zapoměli a on je mohl považovat za své vlastnictví. Proto se snažil falešně představit Boží povahu a v lidech vypěstovat nesprávné představy o něm. Stvořitele jim popsal jako bytost s vlastnostmi samotného knížete zla — bytost svévolnou, přísnou a neodpouštějící — aby se ho lidé báli, stranili a nenáviděli ho. Lze se pak divit, že i dnes mnozí tvrdí, že za různé utrpení na světě může Bůh, který je dovoluje, nečinně snaší a nijak účinně proti němu nezasahuje! Satanovi se dokonce podařilo přesvědčit mnoho lidí, že přijali jeho učení o večných mukách odsouzených hříšníků.

2. Jak se satan snaží dnes uplatnit svá původní obvinění proti Boží vládě a jeho charakteru?

Satan svaluje pád našich prvních rodičů společně s celou naší bídou na Stvořitele a vede lidi k tomu, aby na Boha hleděli jako na původce hříchu, utrpení a smrti. Jeho úsilí mělo naneštěstí úspěch. Když Kristus přišel na svět, ani jeho vyvolený lid neměl správnou představu o jeho pravé povaze. Bylo krajně potřebné, aby se lidstvo dovědělo pravdu o Bohu. Jedním z prvořadých cílů Ježíšova poslání bylo, aby jasně lidem zjevil povahu Otce. Vykupitel světa rozptýlil tmu, kterou se satan snažil obklopit trůn Boží.

Otec v Synu a Syn v Otci (Jan 14,10)

3. Co všechno znamená tento úzký vzájemný vztah? Jan 17,21

V z á j e m n é p ř e b ý v á n í. Výraz „já v Otci a Otec ve mně“ je názorným výrazem jednoty. I když naše

chápaní tohoto vztahu mezi Otcem a Synem doprovází určitý stupeň tajemství, přece v rámci našeho omezeného chápaní o něm můžeme uvažovat.

Ježíšova závislost. V Jan 5,30 Ježíš řekl jasně: „Nic nemohu činit sám od sebe.“ To zahrnuje i jeho mocné skutky: „Otec, který je ve mně, koná své skutky.“ (Jan 14,10b)

4. Co bylo dalším ze záměrů, pro které přišel Kristus na svět? 1 Jan 2,6

Pán Ježíš dal lidem jasný příklad, jak poslouchat Boha a úspěšně čelit pokušení.

Podle některých křesťanů je absurdní jakákoli snaha následovat Ježíšův pozemský život. Tvrdí, že důvodem jeho poslušnosti a vítězství v pokušeních byla jeho odlišnost od nás. My přece nejsme z jeho rodu. Jak můžeme od lidí očekávat totéž, co od Boha? Avšak Pán Ježíš přišel na svět ukázat ne to, co může Bůh, ale to, co může každý člověk v tísni, když přijme Boží moc.

5. Měl Ježíš za svého pozemského života před námi určitou výhodu, protože byl Bůh? Žid 2,17

6. Spoléhal se Ježíš za své pozemské existence na svou božskou moc? Filip 2,6–8

E. G. Whiteová popisuje noc, kdy loďku s Ježíšem a jeho učedníky zachvátila prudká bouře na Galilejském moři: „Když se Ježíš v bouři probudil, byl naprosto klidný. Ani slovem ani pohledem nedal najevo strach, protože ho neměl v srdci. Neodpočíval však ve své všemohoucnosti. Nespal tu jako ‚Pán země, moře i nebe‘. Tuto moc nepoužil a řekl: ‚Já sám nemohu činit nic od sebe‘ (Jan 5,30). V důvěře se spoléhal na Otce: ‚vů moc i; moc slova, která utišila bouři, byla moc Boží‘ (TV 234).

Když Ježíš přišel na svět, rozhodl se, že nepoužije svou božskou moc. Dobrovolně se rozhodl, že ve svém zápasu proti zlu nepoužije žádnou pomoc, která by nebyla dostupná i nám. Kdyby tomu tak nebylo, potom by satanova pokušení na poušti byla bezvýznamná, protože právě při nich šlo o snahy donutit Krista, aby použil svou božskou moc.

7. Jak můžeme získat moc, kterou Ježíš jako člověk přemáhal pokušení a hřích? Mat 4,7; Jan 14,12–13

Kristus v lidské přirozenosti zvítězil tím, že se spoléhal na Boží moc. Tuto přednost mají všichni. Tajemství Kristovy moci spočívalo ve stálé závislosti na moci Otce. Nepřítel nedokáže porazit křesťany, kteří toto tajemství pochopili, přijali a řídí se jím.

Ježíš v učednících a učedníci v něm (Jan 15,4)

8. Které důležité naučení znázornil Ježíš spojením vinného kmene a větví? Jan 15,1–5

„Zůstaňte ve mně a já ve vás“. Toto vzájemné přebývání bylo zdrojem síly Pána Ježíše. Dnes nás Bůh zve do téhož vztahu. „Spasiteli velmi záleželo na tom, aby jeho učedníci pochopili, proč svoji božskou podstatu spojil s lidskou přirozeností... Bůh se zjevil v něm, aby se mohl zjevit v nich. Ježíš neprojevil žádnou vlastnost a neuplatnil žádnou sílu, kterou by lidé vírou v něho nemohli mít“ (TV 470).

9. Co vlastně nemohl Ježíš konat a co nemůžeme ani my? Jan 5,30; 6,38; 15,5

Náš osobní vztah ke Kristu je začátkem, středem i souhrnem, základem našeho života. Je to „zlatý klíč“ křesťanova života víry právě tak, jako pozemského života Ježíšova. Je to meloda, které se denně poddáváme a necháváme se jí vést, aby v nás Bůh uskutečňoval svoji vůli. Bez každodenního osobního spojení s Bohem nemůžeme být spojení s mocí a láskou, kterou nám chce poskytnout.

Souhrn a naučení

V Ježíšově pozemské službě bylo zvlášť pozoruhodné jeho spojení s nebeským Otcem. Věděl, že lidé nade všechno ostatní potřebují vidět Otcovu lásku a moc. Jeho lásku potřebovali vidět, protože satan dlouho tupil jeho charakter. Potřebovali vidět jeho moc, aby se naučili spoléhat se na něj a vítězit. Pán Ježíš o této lásce nejen hovořil, ale projevoval ji i skutkem.

Předností každého z nás je zjevovat životem Ježíše Krista a vydávat svědectví i o Bohu. Přemýšlejme nad tím, komu bychom mohli dnes a zítra vyprávět o Boží

lásce. Nepodléháme určité modloslužbě tím, že máme nějakou falešnou představu o Bohu? Nepodléháme snad pokušení si myslet, že na nás zapomněl a nedbá o naše problémy? A co bude naší prvořadou snahou, náprava našeho jednání, anebo zlepšení našeho vztahu ke Kristu?

11. úkol — 10. září 1988

PŘÍTOMNÉ LETNICE

Základní verš: Jan 14,16

Křesťanský svět vyznává víru v Ducha svatého jako v třetí osobu Božství (Trojice). I když „věk Ducha svatého“ začal téměř před dvěma tisíciletími a jeho působení upoutalo velkou pozornost v posledních letech, zůstává dodnes neproniknutelným tajemstvím. Tak tomu však nemusí být, protože Písmo o něm nemlčí.

„Čas, který od té doby uplynul, naprosto nic nezmenil na zaslíbení, jež dal Kristus svým učedníkům, když se s nimi loučil, že totiž pošle Ducha svatého jako svého zástupce. Není to způsobeno nějakým omezením strany Boha, že bohatství milosti Boží neplyne lidem. Jestliže zaslíbení se nevyplňuje tak, jak by to bylo, je to proto, že si lidé zaslíbení neváží tak, jak by měli. Kdyby po něm všichni toužili, byli by naplněni Duchem. Kde lidé málo dbají na potřebu Ducha svatého, tam se objevuje duchovní vyprahlost, duchovní tma, duchovní úpadek a smrt. Kde se mysl zabývá věcmi méně významnými, tam se nedostává božské moci, jež je nezbytná pro vzrůst a rozkvět církve a jež přináší s sebou všechna ostatní požehnání, ač se nabízí v neomezeném množství.“

Jestliže toto je prostředek, jímž přijímáme sílu, proč tedy nelačníme a nepraháme po daru Ducha? Proč o něm nehovoříme, proč se za něj nemodlíme, proč o něm nekážeme? Pán dává Ducha svatého raději těm, kdo mu slouží, tak jako rodiče poskytují vše dobré svým dětem“ (SA 34–35).

V dnešním úkolu se omezíme na studium toho, co o Duchu svatém podle Janova evangelia řekl sám Pán Ježíš. Ve svém proslovu ve vrchní síni připomenul třikrát, že „až přijde Duch svatý...“ Toto trojí poslání Ducha svatého se tedy stane předmětem našeho uvažování.

Duch svatý svědčí o Ježiši (Jan 15,26; 16,14)

1. Jaké zvláštní poslání měl Duch svatý po návratu Ježíše do nebe? Jan 16,7,14

Tak, jako Ježíš přišel zjevit Otce, i Duch svatý přišel zjevit Ježíše. Jeho slavné dílo spočívá především v tom, aby nám pomohl jasněji vidět a poznat Ježíše.

Když se díváme přes dalekohled, nevidíme čočky, ale předmět, který nám přibližují. Stejně prostřednictvím Ducha svatého nevidíme jeho, ale pouze Ježíše.

2. Je křest Duchem svatým důkazem duchovní zralosti, anebo spíš nutným předpokladem svědecké služby?

Mnozí dnešní křesťané se snaží vybudovat své náboženství zdůrazňováním Ducha svatého. Zdůrazňují křest Duchem svatým jako potvrzení své křesťanské úrovně. Ježíš a jeho dílo ustupují do ústraní a Duch svatý je nepochybně zklamán, když se stává středem pozornosti, protože přišel svědčit o Kristu.

Když někdy posloucháme dnešní vykladače bible, máme dojem, že na začátku křesťanského života se vše orientuje na Krista, ale se vzrůstem a dospíváním na Ducha svatého, jakoby znamením zralosti už nebyl zájem o Ježíše, ale o Ducha. Nic však nemůže být vzdálenější pravdě. Dílo Ducha má přece oslavit Ježíše! Duchem naplněný život je soustředěný na Ježíše.

3. Co říkají čtyři následující texty o Duchu svatém? Řím 8,27; Řím 15,30; Efez 4,30; 1 Kor 12,11

Apoštol Pavel napsal, že Kristus žije v něm. (Gal 2,20) Tento Kristus je naší jedinou nadějí slávy (Kol 1,27). V Novém zákoně nacházíme mnoho zmínek o Kristově přebývání v nás. Kristus si vzal své lidství do věčnosti. Dnes přebývá a působí ve svých následovnících prostřednictvím Ducha svatého.

4. Proč musel přijít Duch svatý zastoupit Krista na svět? Jan 16,8

Duch svatý je Kristův zástupce. Jako člověk nemohl být Kristus osobně na každém místě. Proto bylo v zájmu učedníků, aby odešel a na zem poslal Ducha svatého jako svého zástupce.

Dar Ducha znamená dar Kristova života. Za svého pozemského života byl Kristus s lidmi; nyní skrze Ducha může být v nich. V Písmu je mnoho tajemství: tajemství nepravosti (2 Tes 2,7), tajemství pobožnosti (1 Tim 3,16) a tajemství Krista v nás (Kolos 1,27). Způsob Kristova života v nás skrze Ducha svatého přesahuje možnost našeho výkladu. Poznat Krista v nás je však tak jednoduché, jako pozvat jej do srdce (Zjev 3,20).

5. Jaký důležitý vztah je mezi výrokem z Řím 8,9–11 a Řím 7,14–25?

Duch svatý usvědčuje svět (Jan 16,8–11)

6. Co znamená, že Duch svatý „usvědčí svět z hříchu, spravedlnosti a soudu“? v. 8

Pán Ježíš chtěl říci, že když Duch svatý přijde, poučí, přesvědčí „svět“. Zdá se, že zde myslí nejen nevěřící, ale celé lidstvo. „Lidské srdce je nejúsokočnější, působí zkázu“ (Jer 17,9). Tato svůdnost hříchu nevyčníká v ničem tak, jako v slepotě každého z nás k vlastní hříšnosti. Když se jedná o nedostatky a chyby ostatních, býváme velmi bystří a přitom jsme příliš slepí, pokud jde o naše nedostatky. Svět je k vlastní hříšnosti natolik zaslepený, že ho z hříchu dokáže usvědčit jen Duch svatý, který přivádí lidi k tomu, aby viděli, jak jsou hříšní.

Často se dopouštíme chyby, když se v kázání, evangelizaci i výchově snažíme sami přesvědčit druhé, v jejichž zájmu pracujeme, o jejich hříchu. My můžeme jen napomáhat Duchu svatému a spolupracovat s ním v díle přesvědčování. Nejlépe to učiníme vyvýšením Ježíše. Když lidé uvidí dobrotu, lásku a dokonalost Ježíše, Duch svatý jim nastaví zrcadlo, aby zře-

telně viděli rozdíl mezi svým sobectvím a čistotou Krista. Tím je přesvědčuje a vede k pokání.

7. K jakému závěru přicházíme porovnáním Jan 16.9 s poslední větou z Řím 14,23?

Základním hříchem, z něhož nás Duch svatý usvědčuje, je náš nedostatek víry v Ježíšovu spravedlnost. Každý z nás potřebuje denně usvědčování Duchem svatým, že se nesmí spoléhat na vlastní skutky, dobrotu, výkony či úsilí. Duch svatý nás přesvědčuje také o spravedlnosti Krista, protože nikdo z nás nemá vlastní spravedlnost. Duch svatý nás nakonec poučuje i o soudu. Toto poselství nemá budit jenom strach, ale má inspirovat i naději. Kdyby v tomto poselství Ducha svatého šlo pouze o poučení hříšníka o přicházejícím soudu, probouzelo by strach, ale ono nás vede k naději skrze spravedlnost Krista.

Duch svatý uvádí do celé pravdy

8. Proč nás musí uvést do pravdy Duch svatý? Jan 16,13; 1 Kor 2,11,14

Zdá se, že na světě je mnoho pravd. Původce hříchu totiž vytvořil mnoho napodobenin pravdy. Avšak jako paprsky ranního slunce rozptylují ranní opar, tak i Duch svatý rozptýlí ostatní, aby vynikla Boží pravda. Toto zaslíbení o Božím vedení je srozumitelné a jednoznačné. Mělo by nás zbavit každé nejistoty a pochybností.

9. Za jakých podmínek nás může Duch Boží vést cestou pravdy? Jan 7,17; 2 Petr 1,20–21: 11,13

Když dítě požádá rodiče o chléb, dají mu kámen? Když někdo požádá Boha o uvedení do pravdy, bude uveden do bludu? Pokud se nechá vést Božím Duchem, který tu jedinou pravdu zkonkrétnil v Písmu, pozná pravdu. Bůh není přece lhář a ve vesmíru není nic spolehlivějšího nad jeho zaslíbení!

„Poznávání Božího slova bez usměrnění Božím Duchem nemá cenu. Teorie pravdy bez moci Ducha svatého nemůže ovlivnit duši ani posvětit srdce. Člověk může poznat Boží přikázání i zaslíbení Písma, pokud však Duch svatý nevede pravdu do srdce, charakter

se nezmění. Bez osvícení Duchem svatým lidé nebudou způsobilí rozpoznat pravdu od bludů a stanou se oběťmi lstivých útoků satana“ (KP 403). (Viz 2 Tes 2,10—12)

10. Kterým dalším pojmenováním Ducha svatého chtěl Pán Ježíš zdůraznit další oblast jeho služby? Jan 14, 26: 16.7

„Utěšitel“ je nazván „Duchem pravdy“. Jeho posláním je, aby určoval a zachovával pravdu. V srdci člověka působí především jako Duch pravdy, a tím je vlastně Utěšitelem. Pravda přináší lidem útěchu, jistotu, pokoj a naději. Lež však nemá nic společného se skutečným pokojem!

Souhrn a naučení

Dřív, než Duch svatý v plnosti sestoupil o letnicích, Pán Ježíš předpovídal jeho dílo pro učedníky. Prohlásil, že bude (1) svědčit o něm; (2) bude přesvědčovat lidi o hříchu, spravedlnosti a soudu a (3) uvede lidi do pravdy. Dílo Ducha svatého nebylo omezeno pouze na období prvokřesťanské církve. Slovo Boží uvádí zaslíbení, že v době před Kristovým návratem přijde Duch svatý v ještě mocnějších projevech a bude přítomen v životě a díle těch, kdož ho přijmou a stanou se jeho povolnými nástroji.

Zamysleme se nad tím, jestli my potřebujeme Ducha svatého, nebo potřebuje on nás? Které podmínky musíme splnit, aby se mohl uskutečnit příliv moci Ducha svatého? Které dary Ducha náš sbor už má a které by ještě měl mít? Jak rozpoznáváme vliv falešných duchů od díla Ducha svatého v dnešní době satanových svodů?

12. úkol — 17. září 1988

JEŽÍŠ S TRNOVOU KORUNOU

Základní verš: Jan 19,4—5

Kříž Ježíše Krista je současně největší hanbou i největší slávou lidského rodu. Největší hanbou proto, že

jsme jednotlivě i kolektivně zodpovědni za Ježíšovu smrt. Největší slávou proto, že jako zástupce lidstva za nás jednou provždy porazil hřích a smrt a dal nám novou možnost získat věčný život.

Bylo by proto dobré, kdybychom každý den alespoň jednu hodinu uvažovali o Kristově životě a v představách ho sledovali krok za krokem až po závěrečné události.

V dnešním úkole se budeme obírat třemi důležitými pravdami, které se týkají jeho velké oběti za nás.

První z nich je poznání, že Krista na kříži nedržely kovové hřeby, ale láska. Byli to snad vojáci, kteří v Getsemane spoutali Tvůrce divů? Všechny potupy a následné utrpení snášel Ježíš moci své lásky k tobě a ke mně.

Druhou důležitou pravdou Kristovy oběti je, že jsme osobně zodpovědni za jeho smrt. Jak snadné by bylo ukázat na židovské předáky a Kristovu smrt připsat jim. Jak jednoduché by bylo za spoluviníky hrozného utrpení označit římské žoldnéře, kteří našeho Pána ukřižovali. Jak pohotově dokážeme souhlasit s francouzským králem, který zvolal v rozhořčení: „Mít tehdy desetitisíce svých vojáků, podřezal bych mučitelům krk dřív, než by se ho dotkli!“

Nikdy bychom se tragičtěji nemýlili, než kdybychom za Kristovu smrt vinili židovské vůdce a bezcitné Římany. Tím bychom se přidali k Pilátovi ve snaze umýt si ruce od vlastní viny. Židé nezabili Ježíše, ani Římané! Ani kříž ho neusmrtil. Ježíšova smrt začínala už v Getsemane, dřív, než ho Židé a vojáci přišli zatknout. Jeho smrt na kříži nastala mnohem dřív, než aby byla pouze důsledkem ukřižování. Nebyly to tělesné útrapy, které zabily Ježíše, byla to duševní muka, drtivé břemeno hříchů celého lidstva.

To nás přivádí ke třetí pravdě o Kristově oběti — k tomu, co vlastně Kristus na kříži zakoušel. Tělesné útrapy? Jistě, i je! Nelze pochybovat o tom, že křižování bylo ďábelským výmyslem na způsobení krutých muk. Ale pohled na kříž, v němž se všechen soucit soustřeďuje především na tělesné utrpení Krista, nepostihuje, co Spasitel pro naši spásu musel prožívat.

Zrada a zajetí v Getsemane (Jan 18,1–12)

1. Co nám vlastně chce naznačit slovo „vyšel“ z v. 4?

Po skončení svého modlitebního zápasu v zahradě Ježíš „vyšel“ vstříc svému zrádci, který vedl vojáky, služebníky velekněze a farizeje. Od této chvíle až do posledního vydechnutí byl pod dozorem těchto strážců, kteří se domnívali, že je bezpečně spoután, že je jejich nedobrovolným vězněm a neunikne jim už z připraveného místa na kříži, kde nakonec zemře a skončí jim problémy. A přece, od chvíle, kdy „vyšel“ a řekl jim: „Koho hledáte“, byl pánem situace on sám. Jeho nepřátelé nemohli činit nic, co by jim nedovolil vykonat.

2. Kdo tedy Krista usmrtil? Jan 10,17–18

Lidé ho nemohli zbavit života, ale on sám mohl ho dát. Jak snadno by jim z davu unikl, kdyby jim oslepil zrak či srazil je k zemi. On jim však neodporoval. Když se dobrovolně z lásky rozhodl zemřít, neměl vlastně už jinou volbu.

3. Co je pozoruhodné na Ježíšově odpovědi těm, kteří mu v Getsemane řekli, že hledají Ježíše? Jan 18,4–6

„Při těchto slovech se mezi zástup a Ježíše postavil anděl, který mu před chvílí pomáhal. Spasitelovu tvář ozářilo nebeské světlo... Vražedný zástup nemohl ani na chvíli snést přítomnost této božské slávy. Pronásledovatelé couvli, kněží, starší, vojáci i Jidáš padli k zemi jako mrtví“ (TV 489).

4. Co odpověděli na Ježíšovu opětovnou otázku? Jan 18,7–8

Odpověděli stejně jako předtím. Ježíš jim ukázal na svých jedenáct učedníků a dodal: „Nechte je odejít“ (v. 8).

5. Jakou úlohu hrál Jidáš v posledních událostech? Mat 26,48–50

Hned, co Jidáš políbením zradil přítele Krista, k Ježíši se přiblížil dav. Petr se už neudržel. Přiběhl k služebníku nejvyššího kněze, Malchusovi, vytasil meč a silnou rukou rybáře mu odsekl ucho. Dalšímu nerozvážnému počínání Petra Ježíš zabránil slovy: „Zastrč meč do pochvy. Což nemám pít kalich, který mi podal Otec?“ (v. 11)

Výslechy Ježíše (Jan 18,13–19,15)

**6. Před jakými odlišnými autoritami byl Ježíš vyslý-
chán?**

Politickými vládci byli Římané; náboženskými rozhodčími byli Židé.

Před politickými činiteli:

a) První výslech před Pilátem (Jan 18,28–38)

b) Výslech před Herodesem Antipasem (Luk 23,6–12)

c) Druhý výslech před Pilátem (Jan 18,39–40; 19,1–16)

Před náboženskou radou:

a) Před Annášem (Jan 18,13–14; 19–24)

b) Na úsvitu před veleradou (Luk 22,66–71)

c) Po soumraku před veleradou (Luk 22,66–71)

„Formálně měl být Kristus vyslýchán před veleradou, ale před Annášem byl podroben předběžnému výslechu. Velerada pod římskou nadvládou nemohla vynést

rozsudek smrti. Mohla pouze vyšetřit vězně a rozhodnutí musely potvrdit římské úřady. Bylo nutné Krista obvinít tak, aby v něm římské úřady viděly zločince. V obvinění však musel být i důvod, pro který by ho mohli obvinít i Židé. Kněžím tedy šlo v první řadě o dvojité obvinění. Jestli jej mohou označit za rouhače, lidé ho odsoudí. A pokud se jim nedaří dokázat, že připravoval povstání, odsoudí ho i Římané. Annášovi šlo především o to druhé obvinění“ (TV 491).

7. Jak odpovídal Ježíš na obvinění před Annášem?

Annáš byl umlčen. Svázaného Ježíše přivedli k veleknězi Kaifášovi. Při dalším výslechu byl Ježíš obviněn z rouhání. Tvrdil totiž, že je Synem Božím. Na tomto základě chtěli židovští vůdcové vykonstruovat obvinění z podvratné politické činnosti. S tímto záměrem ho postoupili římskému prokurátorovi Pilátovi. Před ním Ježíše označili za zločince a žádali, aby nad ním vynesl rozsudek smrti.

8. Proč začal Pilát rozhovor s Ježíšem a čeho chtěl Ježíš docílit svou odpovědí? Jan 18,33–38

Pilát dal Ježíše zbičovat v naději, že v davu vzbudí lítost k Ježíši. Rozvášněný dav se však neupokojil. Po

druhém soukromém pohovoru s Ježíšem se Pilát vrátil k davu s úmyslem Ježíše propustit. Rozzuření židovští vůdcové mu začali otevřeně vyhrožovat, že ho připraví o postavení. Tím se dotkli Pilátova nejcitlivějšího místa. Takto přinucený vydat Ježíše zfanatizovanému davu, veřejně si umyl ruce, aby dal najevo, že se zbavuje odpovědnosti za další osud tohoto neviného.

Ukřižování a pohřeb (Jan 19,16—42)

Janova zpráva o ukřižování je krátká, jednoduchá v podrobnostech a přitom přesvědčivá. Po přímém konstatování, že Ježíš nesl kříž na Golgatu a byl ukřižován mezi dalšími dvěma, Jan líčí události v rychlém sledu šesti živých scén. (V. 19—22; v. 23—24; v. 25—27; v. 31—37; v. 38,42) Ať si těchto šest scén promítne v mysl, anebo je budeme vnímat srdcem, události z Golgaty jsou významově tak obsáhlým předmětem, že se jich stěží dotkneme. Události z tohoto oddílu a jejich význam budou jádrem trvalého studia po celou věčnost.

9. Jaký význam má Janovo opakované tvrzení, že určité věci se udály, „aby se naplnilo Písmo“? Jan 18,9; v. 32

Záměrem těchto slov není naznačit, že události se staly, aby se naplnilo Písmo, ale potvrdit, že tyto události byly naplněním Písma. Povšimněme si, že i když Ježíš byl fyzicky i psychicky ztýrán, symboly jeho dokonalého a neposkvrněného charakteru a oběti mu byly ponechány. Vzpomíná se zde nesešívané roucho a nepolámané kosti.

10. Kteří lidé jsou vzpomínáni v tomto úseku a proč?

Pilát, tak slabý v záležitosti svrchovaně důležité — v rozhodování o osudu Krista — stal se náhle neoblomným, když šlo o poměrně malichernou věc — nápis na kříž.

Dál je zde zmínka o třech ženách a další čtvrté ženě, pravděpodobně tetě Krista, Salome, které se nebály přijít až pod kříž. Dokonalá láska vyhání strach.

Vzpomenuti jsou i dva muži, Josef a Nikodém, tajní

Ježíšovi učedníci, kteří se otevřeně přiznali k Ježíši a připravili mu důstojné místo odpočinku.

11. Co z Kristova utrpení zůstalo skryto očím lidí?

Souhrn a naučení

V dnešním úkolu jsme se jen letmo mohli dotknout té největší události od stvoření. Stvořitel přišel na tento svět trpět a zemřít, abychom my mohli být znovu stvořeni v jeho obraz a připraveni zasednout s ním v jeho království. Jak pochopit tak velkou oběť?

13. úkol — 24. září 1988

ON ŽIJE

Základní verš: Jan 20,29

Snažili jste se už někdy dostat do vlastního bvtn oknem či jiným otvorem, když jste zůstali venku bez klíče? Být v takové situaci venku není ještě tak zlé, jako být zamčen v nokoji, ve výtahu či ve vězeňské cele a nemít možnost se dostat ven.

Na konci života se nás zmocní ten velký nepřítel — smrt — a nikdo z nás nemá potřebný klíč, kterým by odemkl hrob. Tváří v tvář stojíme skutečnosti, že pokud Kristus nevstal z mrtvých, jak o tom hovoří dnešní úkol z Janova evangelia, potom neožije už nikdo z mrtvých. Kristovo vzkříšení je mnohem víc než jen největší z jeho divů. Je to víc než něiaký článek věrouky církve. Jestli měl kdokoliv ožít, pak Kristovo vzkříšení bylo naprostou nutností.

Apoštol Pavel v 1 Kor 15,22 uvádí příčinu: „Jako v Adamovi všichni umírají, tak v Kristu všichni dojdou života“. Co to znamená „v Adamovi“ a „v Kristu“?

Viděno biologicky, všichni jsme byli „v Adamovi“ v ráji. Život, který byl v Adamovi, přecházel nespočetnými generacemi až k nám. Podle Božího pohledu jsme byli v Adamovi zahrnuti v mnohem širším smyslu. Co platí o otci lidského rodu, to platí pro všechny jeho potomky. Naše určení je zahrnuto v jeho určení.

Proto Pavel říká, že „skrze jednoho člověka všel do světa hřích a skrze hřích smrt, a ta zasáhla všechny, protože všichni zhřešili“ (Řim 5,12). Někdy se stává, že když se první horolezec nešťastně zřítí, strhává s sebou všechny, kteří jsou na něho napojeni. Pádem Adama isme byli do propasti strženi všichni.

Když zhřešil Adam, on i my všichni jsme se dostali pod moc smrti. Když zemřel, stal se zajatcem hrobu. On a všichni lidé byli zamknuti, ale všem chybí klíč.

1. Co je zaslíbeno těm, kteří přijmou „druhého Adama“? 1 Kor 15, 20–22

Nebýt nádherné zvěsti Boží, mohli bychom propadnout zoufalství. Adam nás svým hříchem všechny strhnul pod moc smrti. Bůh však poslal druhého Adama, aby zvítězil tam kde první selhal. A druhý Adam slavně zvítězil! Když se rozhodneme pro Krista, pak podle Božího pohledu se on stává novou hlavou pokolení vykoupěných. Co se děje s ním, bude se dít i s námi. Naše určení je zahrnuto v jeho určení.

2. Kdy a proč se stal Kristus novou hlavou lidstva?

Když Ježíš všel v úchvatné slávě ven z hrobu, onoho rána vzkříšení se stal novou hlavou lidstva. Prvního Adama zabil smrt. Druhý ji definitivně porazil. Jakmile tedy hlava rodu zlomila moc smrti, ta už nemá žádnou moc, aby věznila jednotlivé členy tohoto rodu. Smrt je omezená na dočasného strážce vězňů, pokud je Kristus nepřítel propustit. Smrt je tedy poraženým nepřítelem proč bychom se ho ještě obávali? (1 Kor 15,54–57) Proti naší vůli nám může odcizit naše milé a držet je ve svém vězení, ale nemůže je držet věčně, protože je Kristus brzy vysvobodí.

Ráno vzkříšení (Jan 20,1–18)

3. Kdo z Ježíšových následovníků přišel první k prázdnému hrobu? Jan 20,1–2

Ze všech těch, kteří znali Ježíše za života, ho snad nikdo nemiloval tak, jako Marie Magdaléna. Mnoho hřešila a mnoho jí bylo odpuštěno, mnoho také milovala. Byla to ona, kdo mu na hlavu vylila vzácný olej a nohy mu smáčela svými slzami. Ona stála pod křížem a doprovázela ho k hrobu. Ona byla i první u hro-

bu po jeho vzkříšení. Jako první zvěstovala Spasitelovo vzkříšení. Tuto radostnou novinu oznámila Petrovi a Janovi: „Vzali mi Pána a nevím, kam ho položili.“ Když se Petr a Jan vypravili k hrobu, našli v něm jen složené roucho.

4. Proč Marie plakala u prázdného hrobu? Jan 20,13

Když se Jan s Petrem v úžasu vraceli do města, Marie zůstala u hrobu zarmoucena nad tím, že jí někdo unesl milovaného Pána. Při dalším pohledu však uviděla u hrobu sedět dva anděly. Nepoznala je a nebyla ani zvědavá, aby se to dozvěděla.

Následující scéna je v bibli jednou z nejúchvatnějších. Se zaslzenýma očima se odvrátila od hrobu a uviděla muže, kterého považovala za zahradníka. Ten ji oslovil: „Ženo, proč pláčeš? Koho hledáš?“ Jestliže jsi ho, pane, vzal, prosím, řekni mi, kam jsi ho položil a já si ho odnesu“. Když ji neznámý muž však oslovil jménem „Marie“, poznala ho, a když se podívala do jeho tváře, naplnila ji úžasná radost. Přiblížila se k němu, připravená mu obejmout nohy a znovu je umýt slzami čisté radosti.

5. O čem hovořil Spasitel ve své odpovědi Marii? Jan 20,17

„Ježíš odmítl přijmout poctu svého lidu, pokud neměl jistotu, že Otec jeho oběť přijal. Vstoupil do nebeských příbytků a od samého Boha slyšel ujištění, že jeho výkupné zá hříchy člověka je dostatečné a skrze jeho krev mohou všichni získat život věčný“ (TV 557).

6. Co uvedený text dokazuje ve vztahu k učení, že „duše člověka hned po smrti odchází do nebe“?

Král David zemřel, ale nešel do nebe (Skut 2,29.34). Lazar byl po čtyřech dnech smrti povolán z hrobu a neřikal nic o tom, že by byl povolán z nebe. A Ježíš také po svém pobytu v hrobě řekl Marii, že ještě „nevstoupil k Otci“. Není to dostatečný důkaz bible proti tomuto nebiblickému učení?

Kristus se zjevuje po vzkříšení (Jan 20,19–21,23)

Závěrem svého evangelia Jan uvádí tři případy Ježíšova zjevení se učedníkům po vzkříšení. První se

odehrálo hned v neděli večer, druhé o osm dnů později a třetí při rybolovu v Galileji.

7. Co sledoval Kristus tím, že se po zmrtvýchvstání zjevoval?

První, co Kristus učinil na zemi po svém vzkříšení, bylo, že se snažil přesvědčit své učedníky o své neochabující lásce k nim a o své něžné péči o ně. Zjevoval se jim opětovně proto, aby jim poskytl důkaz, že je jejich živým Spasitelem, že zlomil okovy hrobu, takže nepřátelská smrt už ho nemůže déle držet ve svém zajetí, aby jim ukázal, že jeho srdce zůstalo právě tak láskyplné, jako když s nimi byl jako jejich učitel. Chtěl je k sobě připoutat ještě pevnějšími pouty lásky.

8. Co udělal Ježíš, aby své učedníky připravil na jejich poslání? Jan 20,22

„Duch svatý se dosud plně neprojevil, neboť Kristus nebyl ještě oslaven. Hojnější dar Ducha přijali až po Kristově nanebevstoupení. Dokud jej nepřijmou, nemohou učedníci plnit své poslání a hlásat evangelium světu. Nyní se jim však dostalo Ducha k zvláštnímu účelu. Kristus na ně dechl svého Ducha, aby mohli splnit své apoštolské povinnosti v církvi. Svěřoval jim nejsvětější úkol, a chtěl, aby si uvědomili, že bez Ducha svatého nemůže být tento úkol splněn“ (TV 565).

9. Jak máme rozumět slovům textu z Jana 20,23?

Když se Kristus učedníkům zjevil poprvé, chyběl mezi nimi Tomáš. Když mu pak ostatní říkali, že viděli Ježíše, nechtěl jim věřit: „Dokud neuvidím na jeho rukou stopy po hřebecích a dokud nevloším do nich svůj prst a svou ruku do rány v jeho boku, neuvěřím.“ (v. 25) Tomáš nevěřil, protože byl rozhodnut nevěřit.

10. Udivuje tě Tomášova nevěra nebo tě znepokojuje? Anebo se s ním ztotožňuješ?

11. Co se odehrálo o osm dnů později? Jan 20,27

Náhle se mezi učedníky zjevil Ježíš a pozdravil je: „Pokoj vám.“ Přistoupil k udivenému Tomášovi se slovy: „Dotkni se mne, podívej se na mé ruce... nebuď nevěřící, ale věřící.“ Tomáš tuto výzvu nepřijal, byl přesvědčený a nepotřeboval další důkaz. Vrhł se k no-

hám Ježíše a zvolal: „Pán můj a Bůh můj.“ Pán Ježíš toto opožděné vyznání přijal, ale jemně pokáral jeho neochotu věřit. (v. 29) Uvidět, to není víra! Slyšet, to také není víra, ani ohmatání není vírou. Víra důvěřuje tenkrát, když nevidí, neslyší a necítí.

12. Jaký důvod uvádí Jan pro napsání svého evangelia? Jan 20,30–31

Na břehu Galilejského moře se sešlo sedm učedníků. Když jim Petr oznámil, že jde lovit ryby, ostatní se rozhodli jít s ním. Vstoupili na loď, ale navzdory celonočnímu úsilí nechytili nic. Na úsvitu spatřili na břehu cizince, který je oslovil: „Máte něco k jídlu?“ Odpověděli mu: „Nemáme.“ On jim poradil: „Spusťte síť napravo od lodi a chytnete.“ Uposlechli ho, spustili síť a pro množství ryb ji nemohli vytáhnout.

Apoštol Jan najednou poznal Ježíše a řekl Petrovi: „To je přece Pán!“ Petr okamžitě skočil do vody a připlaval ke břehu.

Závěr Janova evangelia (Jan 21,24–25)

13. Stačili zachytit evangelisté ze života Ježíše všechno? Stačili zaznamenat vše potřebné?

Není pochyb o tom, že Ježíš vykonal ještě mnoho jiného, co není v Janově evangeliu. Něco z toho zaznamenali další evangelisté. Buďme však vděční Bohu i za to, co smíme z tohoto svědeckého textu o Ježíšových slovech a činech poznávat my dnes.

Souhrn a naučení

Prázdný hrob nebyl iluzí, či výmyslem Kristových následovníků. Evangelijní záznamy očitých svědků nejsou nějakými chytráckými výmysly. Ježíš žil a žije! Pochybovači a kritici však mají po ruce další důkazy proti. Žádné úsilí vědy či psychologie totiž nemůže popřít velké změny, které se odehrávají v srdcích lidí, kteří přijmou Ježíše.

Zamysleme se, jestli svého Pána následujeme zdaleka, anebo mu chceme být nablízku jako Jan a Marie Magdaléna? Jaké naučení si vezmeme ze zkušeností Tomáše a jak se chováme k lidem, kteří zápasí s podobnými pochybnostmi? Jestliže si Pán do své služby

povolal lidi s rozmanitými duševními vlohami a vlastnostmi, můžeme věřit, že si použije i nás, i když si uvědomujeme vlastní nedostatky a necítíme žádné mimořádné obdarování.